BENDROJO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. spalio 12 d.*

Byloje T-38/05

Agroexpansión, SA, įsteigta Madride (Ispanija), atstovaujama advokatų J. Folguera Crespo ir P. Vidal Martínez,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą F Castillo de la Torre, É. Gipsini Fournier ir J. Bourke,

atsakovę,

dėl prašymo iš dalies panaikinti 2004 m. spalio 20 d. Komisijos sprendimą C(2004) 4030 galutinis dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnio 1 dalį (Byla COMP/C.38.238/B.2 — Žaliavinis tabakas — Ispanija) ir prašymo sumažinti šiuo sprendimu ieškovei skirtą baudą,

* Proceso kalba: ispanų.

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas O. Czúcz, teisėjai I. Labucka ir K. O'Higgins (pranešėjas), posėdžio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. rugsėjo 9 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

A — *Ieškovė ir administracinė procedūra*

1 Ieškovė *Agroexpansión, SA* yra viena iš keturių žaliavinio tabako pirminio perdirbimo įmonių Ispanijoje (toliau – perdirbėjai).

2 Kiti trys perdirbėjai yra šie: *Compañia española de tabaco en rama, SA* (toliau – *Cetarsa*), *Tabacos Españoles, SL* (toliau – *Taes*) ir *World Wide Tobacco España, SA* (toliau – WWTE).

3 Anksčiau ieškovė buvo šeimos verslo įmonė. 1988 m. ją įsteigė B., kuris buvo jos generalinis direktorius iki 2004 m. pabaigos. Nuo 1994 iki 1997 m. įmonės kapitalą lygiomis dalimis valdė B. sutuoktinė ir Ispanijos bendrovė *WW Marpetrol, SA*.

4 1997 m. lapkričio 18 d. *Intabex Netherlands BV* (toliau – *Intabex*) įsigijo visas ieškovės akcijas. Tuo metu *Intabex* priklausė *Intabex* bendrovių grupei, kurią 1997 m. balandžio mėn. įsigijo *Dimon Inc.*

5 *Dimon* yra pagal JAV teisę Virdžinijoje (Jungtinės Valstijos) įsteigta bendrovė. Ji yra įmonių grupės, kurią sudaro apie šimtas tabako sektoriuje veikiančių bendrovių, patronuojanti bendrovė (toliau – *Dimon* grupė). Jos pagrindinė veikla – perdirbto tabako tiekimas cigarečių gamintojams. Šiam tikslui jai perdirbtą tabaką tiekia, be kita ko, ieškovė.

6 Gavusi informacijos, kad Ispanijos žaliavinio tabako perdirbėjai ir augintojai padarė EB 81 straipsnio pažeidimus, Europos Bendrijų Komisija 2001 m. spalio 3 d. ir 4 d. atliko patikrinimus pagal 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17, Pirmojo reglamento, įgyvendinančio [EB 81] ir [EB 82] straipsnius (OL 13, 1962, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 3), 14 straipsnį šių trijų perdirbėjų, t. y. ieškovės, *Cetarsa* ir WWTE bei *Asociación Nacional de Empresas Transformadoras de Tabaco* (Nacionalinė tabako perdirbimo įmonių asociacija) (toliau – *Anetab*) patalpose.

7 2001 m. spalio 3 d. Komisija taip pat atliko patikrinimus *Maison des métiers du tabac* (Tabako pramonės rūmai) ir *Fédération européenne des transformateurs de tabac* (Europos tabako perdirbėjų federacija) patalpose, o 2001 m. spalio 5 d. – *Federación nacional de cultivadores de tabaco* (Nacionalinė tabako augintojų federacija, toliau – FNCT) patalpose.

8 2002 m. sausio 16 d. raštu perdirbėjai ir *Anetab*, remdamiesi Komisijos pranešimu dėl baudų neskyrimo ar sumažinimo kartelių atvejais (OL C 207, 1996, p. 4, toliau – pranešimas dėl bendradarbiavimo), jai pranešė apie savo norą bendradarbiauti.

9 2002 m. sausio 21 d. raštu jie pateikė Komisijai tam tikros informacijos.

10 2002 m. vasario 15 d. raštais ieškovė, *Cetarsa* ir WWTE, o *Taes* – 2002 m. vasario 18 d. raštu pateikė Komisijai tam tikros papildomos informacijos.

11 Paskui Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 17 11 straipsniu, išsiuntė perdirbėjams, *Anetab* ir FNCT kelis prašymus pateikti informaciją. Dėl Ispanijos teisės aktų, susijusių su žemės ūkio produktais, ji taip pat paprašė informacijos iš Ispanijos žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto ministerijos.

12 2003 m. gruodžio 11 d. Komisija pradėjo procedūrą, dėl kurios iškelta ši byla, ir priėmė pranešimą apie kaltinimus, skirtą 20 įmonių ar asociacijų, tarp kurių buvo perdirbėjai, *Dimon*, *Intabex*, *Anetab*, FNCT ir *Deltafina SpA*. *Deltafina* yra pagal Italijos teisę įsteigta bendrovė, kurios pagrindinė veikla – pirminis žaliavinio tabako perdirbimas Italijoje ir perdirbto tabako pardavimas. Ji priklauso tai pačiai bendrovių grupei kaip ir *Taes*, t. y. tai, kuriai vadovauja JAV bendrovė *Universal Corp*.

13 Nagrinėjamos įmonės ir asociacijos galėjo susipažinti su Komisijos tyrimo medžiaga, kurios kopija, įrašyta į kompaktinę plokštelę, joms buvo išsiųsta, ir atsakydamos į jos pateiktus kaltinimus pateikė rašytines pastabas.

14 2004 m. kovo 29 d. įvyko išklausymas.

15 Pasikonsultavusi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominavimo patariamuoju komitetu ir atsižvelgusi į galutinę bylas nagrinėjančio pareigūno ataskaitą, 2004 m. spalio 20 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2004) 4030 galutinis dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnio 1 dalį (Byla COMP/C.38.238/B.2 — Žaliavinis tabakas — Ispanija) (toliau – ginčijamas sprendimas), kurio santrauka paskelbta 2007 m. balandžio 19 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL L 102, p. 14).

B — *Ginčijamas sprendimas*

16 Ginčijamas sprendimas susijęs su dviem horizontaliais karteliais, sudarytais ir įgyvendintais Ispanijos žaliavinio tabako rinkoje.

17 Pirmojo kartelio, kurį įgyvendinant dalyvavo perdirbėjai ir *Deltafina*, tikslas buvo kiekvienais metais, laikotarpiu nuo 1996 m. iki 2001 m., nustatyti vidutinę (maksimalią) kiekvienos veislės visų rūšių kokybės žaliavinio tabako tiekimo kainą ir pasidalyti kiekvienos veislės žaliavinio tabako kiekiais, kuriuos kiekvienas perdirbėjas galėjo supirkti iš augintojų (žr., be kita ko, ginčijamo sprendimo 74–76 ir 276 konstatuojamąsias dalis). Nuo 1999 m. iki 2001 m. perdirbėjai ir *Deltafina* taip pat buvo susitarę dėl kainos svyravimo ribų, taikomų kiekvienos veislės žaliaviniam tabakui pagal kokybės klasę, nurodytų „auginimo sutarčių“ prieduose esančiose lentelėse, bei

dėl „papildomų sąlygų“ t. y. vidutinės minimalios augintojo ir augintojų susivienijimo kainos (žr., be kita ko, ginčijamo sprendimo 77–83 ir 276 konstatuojamąsias dalis).

18 Šio sprendimo 17 punkte apibūdintas kartelis toliau vadinamas „perdirbėjų karteliu“.

19 Įgyvendinant antrąjį ginčijamame sprendime nurodytą kartelį dalyvavo trys Ispanijos žemės ūkio profesinės sąjungos: *Asociación agraria de jóvenes agricultores* (Jaunųjų ūkininkų agrarinė asociacija, toliau – ASAJA), *Unión de pequeños agricultores* (Smulkiųjų ūkininkų sąjunga, toliau – UPA) ir *Coordinadora de organizaciones de agricultores y ganaderos* (Ūkininkų ir gyvulių augintojų organizacijų koordinatorė, toliau – COAG) bei *Confederación de cooperativas agrarias de España* (Ispanijos žemės ūkio kooperatyvų konfederacija, toliau – CCAE). Šio kartelio tikslas buvo kiekvienais metais, laikotarpiu nuo 1996 m. iki 2001 m., nustatyti kainos svyravimo ribas, taikomas kiekvienos veislės žaliaviniam tabakui pagal kokybės klasę, nurodytas „auginimo sutarčių“ prieduose esančiose lentelėse, bei „papildomas sąlygas“ (žr., be kita ko, ginčijamo sprendimo 77–83 ir 277 konstatuojamąsias dalis).

20 Šio sprendimo 19 punkte apibūdintas kartelis toliau vadinamas „augintojų atstovų karteliu“.

21 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, jog kiekvienas šių kartelių sudaro vieną ir tęstinį EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimą (žr., be kita ko, ginčijamo sprendimo 275–277 konstatuojamąsias dalis).

22 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje atsakomybę už perdirbėjų kartelį ji priskyrė perdirbėjams, *Deltafina*, *Dimon* ir *WWTE* patronuojančioms bendrovėms, t. y. *Standard Commercial Corp*. (toliau – SCC), *Standard Commercial Tobacco Co., Inc*. (toliau – SCTC) ir *Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd* (toliau – TCLT), o už augintojų atstovų kartelį – ASAJA, UPA, COAG ir CCAE (toliau visos kartu – augintojų atstovai).

23 Ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje Komisija nurodė šioms įmonėms ir augintojų atstovams nedelsiant nutraukti 1 straipsnyje nurodytus pažeidimus, jeigu jie to dar nepadarė, ir susilaikyti nuo bet kokių konkurenciją ribojančių veiksmų, turinčių identišką ar panašų tikslą arba poveikį.

24 Ginčijamo sprendimo 3 straipsnyje Komisija minėtoms įmonėms ir augintojų atstovams skyrė baudas bei pripažino *Dimon* solidariai atsakinga už ieškovei skirtos baudos sumokėjimą, o SCC, SCTC ir TCLT – už WWTE skirtos baudos sumokėjimą (žr. šio sprendimo 67 ir 68 punktus).

C — *Ginčijamo sprendimo adresatai*

25 Ginčijamo sprendimo 2.4 punkte kalbama apie adresatus (ginčijamo sprendimo 357–400 konstatuojamosios dalys).

26 Visų pirma Komisija jame nurodė, jog nustatyta, kad perdirbėjai ir *Deltafina* tiesiogiai dalyvavo perdirbėjų kartelyje, o augintojų atstovai – augintojų atstovų kartelyje, todėl kiekviena iš šių įmonių ir asociacijų „turi atsakyti už pažeidimą ir yra [ginčijamo sprendimo] adresatė“ (ginčijamo sprendimo 357 ir 358 konstatuojamosios dalys). Šio sprendimo 359–369 konstatuojamosiose dalyse Komisija konkrečiau įvertino *Deltafina* vaidmenį perdirbėjų kartelyje.

27 Toliau Komisija nagrinėjo klausimą dėl galimybės patronuojančiai bendrovei inkriminuoti dukterinės bendrovės neteisėtus veiksmus ir pažymėjo, kad šiuo atveju kyla trijų bendrovių, t. y. ieškovės, WWTE ir *Taes*, atsakomybė (ginčijamo sprendimo 370–400 konstatuojamosios dalys).

28 Pirmiausia šiuo klausimu Komisija priminė, jos nuomone, šioje srityje taikomus principus (ginčijamo sprendimo 371–374 konstatuojamosios dalys).

29 Konkrečiau kalbant, ji nurodė:

— nustatant, ar dukterinės bendrovės neteisėtas elgesys gali būti inkriminuojamas patronuojančiai bendrovei, būtina įrodyti, kad dukterinė bendrovė „negali savarankiškai priimti sprendimų dėl savo elgesio rinkoje, o iš esmės turi vykdyti patronuojančios bendrovės nurodymus“ (1972 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Imperial Chemical Industries prieš Komisiją*, 48/69, Rink. p. 619, 132 ir 133 punktai),

— pagal nusistovėjusią teismo praktiką tuo atveju, kai patronuojanti bendrovė kontroliuoja 100 % dukterinės bendrovės kapitalo, galima daryti pagrįstą prielaidą, kad patronuojanti bendrovė iš tiesų daro lemiamą įtaką dukterinės bendrovės veiksmams (1983 m. spalio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *AEG-Telefunken prieš Komisiją*, 107/82, Rink. p. 3151, 50 punktas ir 2000 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Stora Kopparbergs Bergslags prieš Komisiją*, C-286/98 P, Rink. p. I-9925, 29 punktas; 1999 m. balandžio 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, vadinamasis *PVC II*, T-305/94–T-307/94, T-313/94–T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 ir T-335/94, Rink. p. II-931, 961 ir 984 punktai),

— ši prielaida gali būti patvirtinta „tam tikroms byloms būdingais ypatingais veiksniais“,

— tais atvejais, kai patronuojanti bendrovė nekontroliuoja 100 % dukterinės bendrovės kapitalo, Teisingumo Teismo nuomone, patronuojanti bendrovė gali daryti įtaką dukterinės bendrovės politikai, jei pažeidimo padarymo momentu ji valdo didžiąją dalį pastarosios kapitalo (minėto Sprendimo *Imperial Chemical Industrines prieš Komisiją* 136 punktas) arba kai ji „nuolat“ informuojama apie minėtos dukterinės bendrovės veiksmus ir kai ji tiesiogiai nustato jos elgesį (minėto Sprendimo *AEG-Telefunken prieš Komisiją* 52 punktas),

— pagal nusistovėjusią teismo praktiką sąvoka „įmonė“, kalbant apie konkurencijos teisę, turi būti suprantama kaip reiškianti ūkio subjektą atsižvelgiant į nagrinėjamo susitarimo dalyką, net jei teisiniu požiūriu šį ūkio subjektą sudaro keletas fizinių ar juridinių asmenų (2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *HFB ir kt. prieš Komisiją*, T-9/99, Rink. p. II-1487, 66 punktas, kuriame daroma nuoroda į 1984 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hydrotherm Gerätebau*, 170/83, Rink. p. 2999, 11 punktą).

30 Antra, prieš išsamiau nagrinėdama ieškovės ir WWTE atvejus Komisija ginčijamo sprendimo 375 konstatuojamojoje dalyje pažymėjo:

„Šiuo atveju trys iš keturių Ispanijos žaliavinio tabako perdirbėjų yra kontroliuojami (100 % ar 90 %) JAV tarptautinių bendrovių. Be to, yra kitų faktinių aplinkybių, patvirtinančių prielaidą, kad [ieškovės] ir WWTE veiksmai turi būti inkriminuojami jų atitinkamoms patronuojančioms bendrovėms. Tokiu atveju abi bendrovės, t. y. patronuojanti bendrovė ir dukterinė bendrovė, turi būti laikomos solidariai atsakingomis už <…> [ginčijamame] sprendime konstatuotus pažeidimus.“

31 Ginčijamo sprendimo 376 konstatuojamojoje dalyje Komisija pridūrė:

„[Tačiau] išsiuntus pranešimą apie kaltinimus ir išklausius šalis paaiškėjo, kad byloje esantys įrodymai nepagrindžia panašios išvados dėl *Universal* ir *Universal Leaf* [*Tobacco Co. Inc.*] turimų dalių bendrovėse *Taes* ir *Deltafina*. Iš tikrųjų, [išskyrus] patronuojančių bendrovių ir jų dukterinių bendrovių kapitalo ryšį, byloje visiškai neminimas *Universal* <…> ir *Universal Leaf* realus dalyvavimas [ginčijamame sprendime] nagrinėjamose aplinkybėse. Todėl šioje byloje šios bendrovės neturi būti laikomos sprendimo adresatėmis. Tokia pati išvada darytina ir bent jau dėl *Intabex*, nes ji [ieškovę] 100 % valdė tik finansiškai."

32 Ginčijamo sprendimo 377–386 konstatuojamosiose dalyse Komisija išnagrinėjo ieškovės atvejį.

33 Be kita ko, Komisija pažymėjo, kad nuo 1997 m. antrojo pusmečio šią ieškovę visiškai kontroliavo *Dimon*, kuri tai darė per 100 % valdomą dukterinę įmonę *Intabex* (ginčijamo sprendimo 377 konstatuojamoji dalis). Remdamasi tuo, Komisija padarė išvadą, kad galima daryti pagrįstą prielaidą, jog bent jau nuo šio momento *Dimon* darė lemiamą įtaką ieškovės veiksmams (ginčijamo sprendimo 378 konstatuojamosios dalies pirmas sakinys). Komisija pridūrė, jog kiti bylos dokumentuose esantys įrodymai, kuriuos ji aprašo ginčijamo sprendimo 379 konstatuojamojoje dalyje, patvirtina „prielaidą, kad *Dimon* galėjo daryti lemiamą įtaką" (ginčijamo sprendimo 378 konstatuojamosios dalies antras sakinys). Ginčijamo sprendimo 380 konstatuojamojoje dalyje ji nurodė, kad remiantis anksčiau išdėstytais argumentais darytina išvada, jog „*Dimon* buvo informuota apie šiame sprendime nagrinėjamus dukterinės bendrovės veiksmus bei aplinkybes, kuriomis jie buvo vykdomi, ir kad atsižvelgiant į tai, jog nuo 1997 m. *Dimon* [valdė] visą dukterinės bendrovės kapitalą, ji galėjo daryti veiksmingą įtaką dukterinės bendrovės veiksmams". To sprendimo 382 konstatuojamojoje dalyje

ji patikslino, kad „informacija, kurią [ieškovė] korespondencijoje pateikė *Dimon*, iš karto turėjo sukelti jos reakciją ir ji turėjo atsiriboti nuo bet kokio galimo konkurencijos taisyklių pažeidimo arba pareikalauti, kad [ieškovės] vadovybė nutrauktų bet kokius konkurencijai galbūt prieštaraujančius veiksmus“ ir konstatavo, kad „*Dimon* galiausiai nieko panašaus nepadarė“.

34 Be to, ginčijamo sprendimo 381 konstatuojamojoje dalyje Komisija nusprendė, kad atsakyme į pranešimą apie kaltinimus pateikti *Dimon* argumentai, skirti įrodyti, jog ieškovė rinkoje veikė savarankiškai, yra nepagrįsti.

35 Galiausiai Komisija atmetė *Dimon* teiginį, kad ji esą pažeidė nediskriminavimo principą pripažindama ją atsakinga už dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą, o to paties nepadarė *Cetarsa* patronuojančios bendrovės, t. y. *Sociedad estatal de participaciones industriales* (toliau – *Sepi*) atžvilgiu. Šį skirtingą požiūrį Komisija pagrindė tuo, kad, priešingai nei tvirtino *Dimon*, „[jos] bylos medžiagoje <…> [nėra] duomenų apie tiesioginį *Ceratsa* ir *Sepi* bendravimą šios bylos klausimais“, kad „*Cetarsa* iš esmės tik finansiškai priklausė bendrovei *Sepi*, ir jos ryšys analogiškas [ieškovės] ir *Intabex* ryšiui“, kad *Cetarsa* (priešingai nei [ieškovė]) [sutelkė] visą *Sepi* grupės tabako perdirbimo veiklą ir dėl tos pačios priežasties akivaizdžiai buvo valdoma atskirai ir, galiausiai, kad „*Cetarsa* nebuvo *Sepi* 100 % priklausanti dukterinė bendrovė“ (ginčijamo sprendimo 384 konstatuojamoji dalis).

36 Remdamasi šiais įrodymais Komisija padarė išvadą, kad *Dimon* „turi būti laikoma solidariai atsakinga kartu su ieškove už [ginčijamame sprendime] nurodytus pastarosios veiksmus per laikotarpį nuo 1997 m. antrojo pusmečio iki 2001 m. rugpjūčio 10 dienos“ (ginčijamo sprendimo 386 konstatuojamoji dalis).

37 Ginčijamo sprendimo 387–400 konstatuojamosiose dalyse Komisija išnagrinėjo WWTE atvejį. Ji konstatavo, kad laikotarpiu nuo 1995 m. iki 1998 m. gegužės mėn. ją kartu kontroliavo SCC (per SCTC ir TCLT) ir WWTE prezidentas bei jo šeima, ir pateikė keletą aplinkybių, įrodančių, kad per minėtą laikotarpį SCC „ir (arba) jos dukterinės bendrovės“ darė realų poveikį WWTE veiksmams Ispanijoje (ginčijamo sprendimo 391 konstatuojamoji dalis). Dėl laikotarpio nuo 1998 m. gegužės mėn. iki ginčijamo sprendimo priėmimo dienos Komisija nurodė tam tikras aplinkybes, įrodančias, kad SCC tiesiogiai arba per SCTC ir TCLT turėjo išimtinę WWTE kontrolę ir darė lemiamą įtaką šios bendrovės prekybos politikai. Ji teigia, kad „atsakyme į pranešimą apie kaltinimus SCC pateikti argumentai neleidžia pagrįstai daryti kitokios išvados šiuo klausimu“ (ginčijamo sprendimo 399 konstatuojamoji dalis). Atsižvelgdama į šias aplinkybes Komisija padarė išvadą, kad ne vėliau kaip nuo 1996 m. „SCC ir arba jos dukterinės bendrovės SCTC ir TCLT“ darė lemiamą įtaką WWTE prekybos politikai ir jos turėjo būti pripažintos solidariai atsakingomis už pastarajai inkriminuojamus veiksmus bei būti vienomis iš ginčijamo sprendimo adresačių (ginčijamo sprendimo 400 konstatuojamoji dalis).

D — *Baudų dydžio nustatymas*

38 Ginčijamo sprendimo 404–458 konstatuojamosiose dalyse Komisija išnagrinėjo klausimą dėl adresatams skirtinų baudų.

39 Baudų dydžius Komisija nustatė atsižvelgdama į nagrinėjamų pažeidimų sunkumą ir trukmę, t. y. į du kriterijus, kurie aiškiai nurodyti 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento Nr. 17, kuris, remiantis

ginčijamu sprendimu, buvo taikomas tų pažeidimų darymo momentu, 15 straipsnio 2 dalyje (ginčijamo sprendimo 404 ir 405 konstatuojamosios dalys).

40 Apskaičiuodama kiekvienam adresatui skirtinos baudos dydį Komisija taikė metodą, įtvirtintą Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir [EAPB] sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairėse (OL C 9, 1998, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 171, toliau – 1998 m. gairės), nors aiškiai to nenurodė. Ginčijamame sprendime Komisija taip pat įvertino, ar adresatai įvykdė reikalavimus, nustatytus pranešime dėl bendradarbiavimo, ir kokiu mastu.

1. *Pradinis baudų dydis*

41 Visų pirma, ginčijamo sprendimo 408–413 konstatuojamosiose dalyse išnagrinėjusi pažeidimų pobūdį, konkretų jų poveikį rinkai, aptariamos geografinės rinkos apimtį ir aptariamos prekės rinkos dydį, 414 konstatuojamojoje dalyje Komisija juos kvalifikavo kaip „labai sunkius“.

42 Paskui ginčijamo sprendimo 415 konstatuojamojoje dalyje Komisija nusprendė, kad reikia „atsižvelgti į kiekvienos įmonės konkretų vaidmenį ir jos neteisėtų veiksmų realų poveikį konkurencijai tam, kad kiekvienai įmonei skirtos baudos atgrasomasis poveikis būtų proporcingas jos indėliui vykdant baustiną neteisėtą veiklą“.

43 Taigi pirmiausia ji išskyrė perdirbėjų kartelį (ginčijamo sprendimo 416–424 konstatuojamosios dalys) ir augintojų atstovų kartelį (ginčijamo sprendimo 425–431 konstatuojamosios dalys).

44 Visų pirma dėl perdirbėjų kartelio Komisija nusprendė, kad „baudos turėtų būti skirtos atsižvelgiant į kiekvienos aptariamos šalies indėlį vykdant neteisėtą veiklą ir jos užimamą padėtį rinkoje“ (ginčijamo sprendimo 416 konstatuojamoji dalis).

45 Šiuo klausimu Komisija pripažino, kad „*Deltafina* turėtų būti skiriama didžiausia pradinė bauda dėl jos, kaip stambiausios perdirbto Ispanijos tabako pirkėjos, užimamos svarbiausios vietos rinkoje“ (ginčijamo sprendimo 417 konstatuojamoji dalis).

46 Dėl perdirbėjų Komisija susprendė, kad jų „indėlis“ į neteisėtą veiklą „apskritai gali būti vertinamas kaip labai panašus“ (ginčijamo sprendimo 418 konstatuojamoji dalis). Ji nusprendė, kad vis dėlto reikia atsižvelgti į kiekvieno perdirbėjo dydį bei jų užimamą rinkos dalį, todėl šiuo pagrindu juos suskirstė į tris kategorijas.

47 Taigi, Komisija pirmajai kategorijai, laikomai „svarbiausia“, priskyrė *Cetarsa*, remdamasi tuo, kad ji yra „neabejotinai pirmaujanti Ispanijos perdirbimo įmonė“ ir todėl jai turėtų būti skiriama didžiausia pradinė bauda (ginčijamo sprendimo 419 konstatuojamoji dalis). Antrajai kategorijai ji priskyrė ieškovę ir WWTE, nurodydama, jog jos užima maždaug po 15 % rinkos, todėl joms turėtų būti skiriamos vienodo dydžio pradinės baudos (ginčijamo sprendimo 420 konstatuojamoji dalis). Galiausiai trečiajai kategorijai ji priskyrė *Taes*, motyvuodama tuo, kad ji užima vos 1,6 % rinkos ir todėl jai turėtų būti skiriama mažiausia pradinė bauda (ginčijamo sprendimo 421 konstatuojamoji dalis).

48 Antra, tam, kad būtų užtikrintas pakankamas baudos atgrasomasis poveikis, Komisija nusprendė WWTE skirtai pradinei baudai taikyti dauginimo koeficientą 1,5, t. y. padidinti ją 50 %, o ieškovei skirtai pradinei baudai taikyti dauginimo koeficientą 2,

t. y. padidinti ją 100 % (ginčijamo sprendimo 423 konstatuojamoji dalis). Ji nusprendė, kad nors šie du perdirbėjai Ispanijoje užima santykinai nedideles žaliavinio tabako pirkimo rinkos dalis, jie priklauso tarptautinėms bendrovėms, turinčioms didelę finansinę ir ekonominę galią, ir kad, „be to“, jie veikė „atitinkamoms patronuojančioms bendrovėms darant lemiamą įtaką“ (ginčijamo sprendimo 422 konstatuojamoji dalis).

49 Atsižvelgiant į šias įvairias aplinkybes, ginčijamo sprendimo 424 konstatuojamojoje dalyje perdirbėjams ir *Deltafina* Komisija nustatė tokias pradines baudas:

— *Deltafina*: 8 000 000 eurų,

— *Cetarsa*: 8 000 000 eurų,

— Ieškovei: 1 800 000 eurų x 2 = 3 600 000 eurų,

— WWTE: 1 800 000 eurų x 1,5 = 2 700 000 eurų,

— *Taes*: 200 000 eurų.

50 Dėl augintojų atstovų kartelio Komisija nusprendė, kad kiekvienam jų reikia skirti tik simbolinę 1 000 eurų baudą (ginčijamo sprendimo 425 ir 430 konstatuojamosios dalys). Savo poziciją ji grindė visų pirma tuo, kad „kolektyvinėms deryboms dėl tipinių sutarčių taikoma teisinė sistema gali sukurti neapibrėžtumo situaciją dėl augintojų atstovų ir perdirbėjų elgesio teisėtumo būtent per kolektyvines derybas dėl tipinių sutarčių“ (ginčijamo sprendimo 428 konstatuojamoji dalis) ir remdamasi tam tikrais

ginčijamo sprendimo 427 konstatuojamojoje dalyje išdėstytais argumentais. Ji taip pat nurodė, kad svarbu yra tai, jog „pačios derybos dėl tipinių sutarčių ir jų rezultatai apskritai buvo visuomenei žinomi ir <…> jokia valdžios institucija iki pat procesinių veiksmų inicijavimo niekada nėra suabejojusi dėl jų atitikties Bendrijos ar Ispanijos teisės nuostatoms“ (ginčijamo sprendimo 429 konstatuojamoji dalis).

2. *Pagrindinių baudų dydžiai*

51 Ginčijamo sprendimo 432 ir 433 konstatuojamosiose dalyse Komisija išnagrinėjo klausimą dėl pažeidimo, kuriuo kaltinami perdirbėjai ir *Deltafina*, trukmės. Ji nustatė, kad pažeidimas truko penkerius metus ir keturis mėnesius, o tai reiškia, jog tai buvo ilgos trukmės pažeidimas. Todėl kiekvienam perdirbėjui ir *Deltafina* ji padidino pradines baudas 50 %.

52 Taigi ginčijamo sprendimo adresatams buvo nustatytos tokios pagrindinės baudos:

— *Deltafina*: 12 000 000 eurų,

— *Cetarsa*: 12 000 000 eurų,

— Ieškovei: 5 400 000 eurų,

— WWTE: 4 050 000 eurų,

— *Taes*: 300 000 eurų,

— ASAJA: 1 000 eurų,

— UPA: 1 000 eurų,

— COAG: 1 000 eurų,

— CCAE: 1 000 eurų (ginčijamo sprendimo 434 konstatuojamoji dalis).

3. *Sunkinančios ir lengvinančios aplinkybės*

53 *Deltafina* skirta pagrindinė bauda buvo padidinta 50 % dėl sunkinančių aplinkybių motyvuojant tuo, kad įgyvendinant perdirbėjų kartelį ši įmonė atliko organizatorės vaidmenį (ginčijamo sprendimo 435 ir 436 konstatuojamosios dalys).

54 Kaip lengvinančias aplinkybes ginčijamo sprendimo 437 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, kad „tie patys veiksniai, išdėstyti [ginčijamo sprendimo] 427–429 konstatuojamosiose dalyse, [gali] būti taikomi perdirbėjų veiksmams, kiek tai

susiję tik su jų viešomis derybomis ir tipinių sutarčių su augintojų atstovais sudarymu (būtent derybos dėl kainų ribų ir papildomų sąlygų)“.

55 Dėl su perdirbėjais sudarytų „slaptų“ susitarimų dėl vidutinės (maksimalios) tiekimo kainos ir kiekvienos žaliavinio tabako rūšies kiekių paskirstymo, ginčijamo sprendimo 438 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, kad perdirbėjų veiksmai „buvo platesnė veikla, nei apibrėžta taikytinoje teisėje, viešose derybose ir susitarimuose su augintojų atstovais“. Tačiau ji pripažino, kad „viešos augintojų atstovų ir perdirbėjų derybos tam tikru mastu turėjo įtakos materialiam pagrindui (konkrečiai kalbant apie galimybes susitarti ir patvirtinti bendrą poziciją), kuriuo remdamiesi perdirbėjai galėjo ne tik parengti bendrą poziciją, kurią jie tvirtino per viešas derybas, bet ir savo slaptą strategiją, susijusią su vidutinėmis (maksimaliomis) tiekimo kainomis ir kiekiais“.

56 Atsižvelgdama į šio sprendimo 54 ir 55 punktuose išdėstytus argumentus, Komisija nusprendė 40 % sumažinti ieškovei ir *Deltafina* skirtas pagrindines baudas (ginčijamo sprendimo 438 konstatuojamoji dalis). Taigi ieškovei skirtos pagrindinės baudos dydis yra 3 240 000 eurų (ginčijamo sprendimo 439 konstatuojamoji dalis).

4. *Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje nustatytas maksimalus baudos dydis*

57 Ginčijamo sprendimo 440–447 konstatuojamosiose dalyse Komisija išnagrinėjo, ar reikia skirtingiems adresatams skirtas pagrindines baudas sumažinti, kad jos neviršytų Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje nustatytos 10 % nuo apyvartos ribos.

58 Ginčijamo sprendimo 441 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, kad tuo atveju, kai nagrinėjamos įmonės priklauso grupei ir yra įrodyta, jog tų įmonių patronuojančios bendrovės joms darė lemiamą įtaką ir dėl to yra solidariai atsakingos už jų dukterinėms bendrovėms skirtų baudų sumokėjimą, nustatant minėtą didžiausią baudos dydį turi būti atsižvelgta į tos grupės apyvartą pasaulio mastu.

59 Ginčijamo sprendimo 442 konstatuojamojoje dalyje priminusi, kad *Dimon* yra solidariai atsakinga už ieškovei skirtos baudos sumokėjimą, to paties sprendimo 446 konstatuojamojoje dalyje Komisija nusprendė, kad minėtos baudos nereikia mažinti, nes 2003 m. konsoliduota *Dimon* apyvarta buvo 1 271 700 000 JAV dolerių. Ieškovei skirta bauda iki pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymo liko 3 240 000 eurų (ginčijamo sprendimo 447 konstatuojamoji dalis).

5. *Pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymas*

60 Ginčijamo sprendimo 448–456 konstatuojamosiose dalyse Komisija pareiškė nuomonę apie pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymą perdirbėjams ir *Deltafina*.

61 Pirmiausia ji nurodė, kad pastarieji pateikė prašymą jiems taikyti šį pranešimą iki pranešimo apie kaltinimus pateikimo (ginčijamo sprendimo 449 konstatuojamoji dalis).

62 Antra, ji konstatavo, jog pranešimo dėl bendradarbiavimo D punktas yra taikomas perdirbėjams. Ji nurodė, jog nors jau turėjo daugumą pagrindinių įrodymų, patvirtinančių padarytą pažeidimą, perdirbėjų pateikta informacija padėjo jį išaiškinti ir įrodyti (ginčijamo sprendimo 450 ir 451 konstatuojamosios dalys).

63 Trečia, Komisija nusprendė, jog atsižvelgus į tai, kad *Taes* bendradarbiavimas per procedūrą buvo „labai vertingas“, ypač dėl *Deltafina* dalyvavimo darant pažeidimą, ir į tai, kad ji niekada neneigė pranešime apie kaltinimus išdėstytų faktų, jai skirta bauda turėtų būti sumažinta 40 % pagal pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies pirmą ir antrą įtraukas (ginčijamo sprendimo 452 konstatuojamoji dalis).

64 Ketvirta, Komisija nurodė, jog nors *Cetarsa* ir WWTE suteikta informacija buvo reikšminga, tačiau ji nebuvo tokia vertinga jos atliekamam tyrimui kaip *Taes* pateikta informacija (ginčijamo sprendimo 453 konstatuojamoji dalis). Ji teigė, kad atsakymuose į pranešimą apie kaltinimus *Cetarsa* ir WWTE tvirtino, kad, „pirma, perdirbėjų kartelis dėl vidutinių (maksimalių) tiekimo kainų ir, antra, įvairios augintojų ir perdirbėjų sudarytos sutartys dėl vidutinės kainos kiekvienam augintojų susivienijimui yra identiški ir kad dėl to perdirbėjų ir augintojų veiksmų galimas antikonkurencinis poveikis vienas kitą panaikina“, o vėliau nurodė, kad šis teiginys neatitinka tikrovės. Atsižvelgdama į šią informaciją, Komisija nusprendė šiems dviem perdirbėjams skirtas baudas sumažinti 25 % pagal pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies pirmą įtrauką.

65 Penkta, kalbėdama apie ieškovę Komisija nurodė, jog ši taip pat pateikė vertingos informacijos, tačiau atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ji, „kaip ir *Cetarsa* bei WWTE“, neigė faktus (ginčijamo sprendimo 454 konstatuojamoji dalis). Ji taip pat

nurodė, kad ieškovė neigė, jog perdirbėjų susitarimai dėl vidutinių (maksimalių) tiekimo kainų buvo slapti. Atsižvelgdama į šias aplinkybes Komisija 20 % sumažino jai skirtą baudą.

66 Šešta, Komisija 10 % sumažino *Deltafina* skirtą baudą (ginčijamo sprendimo 456 konstatuojamoji dalis).

6. *Galutinis baudų dydis*

67 Remdamasi Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalimi, ginčijamo sprendimo adresatėmis esančioms įmonėms ir įmonių asociacijoms Komisija nustatė tokias baudas:

— *Deltafina*: 11 880 000 eurų,

— *Cetarsa*: 3 631 500 eurų,

— Ieškovei: 2 592 000 eurų,

— WWTE: 1 822 500 eurų,

— *Taes*: 108 000 eurų,

— ASAJA: 1 000 eurų,

— UPA: 1 000 eurų,

— COAG: 1 000 eurų,

— CCAE: 1 000 eurų (ginčijamo sprendimo 458 konstatuojamoji dalis).

68 *Dimon* buvo pripažinta solidariai atsakinga už ieškovei, o SCC, SCTC ir TCLT – už WWTE skirtos baudos sumokėjimą (ginčijamo sprendimo 458 konstatuojamoji dalis ir 3 straipsnis).

Procesas ir šalių reikalavimai

69 Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis Teismas) kanceliarijoje pateiktu 2005 m. sausio 22 d. pareiškimu ieškovė pareiškė šį ieškinį.

70 Viena diena anksčiau SCC, SCTC ir TCLT pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo (byla T-24/05), o WWTE – ieškinį dėl tuo sprendimu jai skirtos baudos sumažinimo (byla T-37/05).

71 2005 m. sausio 28 d. *Dimon* pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo iš dalies arba, nepatenkinus šio reikalavimo, dėl šiuo sprendimu jai skirtos baudos sumažinimo (byla T-41/05).

72 2005 m. rugpjūčio 17 d. Bendrojo Teismo kanceliarijoje pateiktu raštu ieškovė paprašė sujungti šią bylą su bylomis T-24/05, T-37/05 ir T-41/05.

73 2005 m. rugsėjo 7 d. Bendrojo Teismo kanceliarijoje pateiktame rašte Komisija Bendrajam Teismui nurodė, kad mano, jog sujungus keturias bylas procesas netaps veiksmingesnis ir kad jis turi nuspręsti, ar tenkinti prašymą sujungti bylas.

74 Bendrasis Teismas nepatenkino šio prašymo sujungti bylas.

75 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Bendrasis Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir, taikydamas Procedūros reglamento 64 straipsnyje nurodytas proceso organizavimo priemones, paprašė šalių atsakyti į tam tikrus klausimus. Šalys tai padarė per nustatytą terminą.

76 Per 2009 m. rugsėjo 9 d. teismo posėdį buvo išklausytos šalių žodinės pastabos ir jų atsakymai į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus.

77 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

— iš dalies panaikinti ginčijamo sprendimo 3 straipsnį,

— sumažinti Komisijos jai skirtą baudą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

78 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

79 Ieškiniui pagrįsti ieškovė nurodo keturis pagrindus, susijusius su:

— pirma, Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies bei proporcingumo ir vienodo požiūrio principų pažeidimu ir motyvavimo nebuvimu,

— antra, su vienodo požiūrio principo pažeidimu,

— trečia, su teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimu,

— ketvirta, su pranešimo dėl bendradarbiavimo ir proporcingumo, teisėtų lūkesčių apsaugos bei vienodo požiūrio principų pažeidimu.

80 Pirmasis ieškinio pagrindas iš esmės nurodytas reikalavimui dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo iš dalies pagrįsti. Kiti trys pagrindai nurodyti reikalavimams dėl minėto sprendimo pakeitimo pagrįsti.

A — *Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies bei proporcingumo ir vienodo požiūrio principų pažeidimu ir motyvavimo nebuvimu*

81 Pirmasis ieškinio pagrindas sudarytas iš trijų dalių. Dvi pirmos susijusios su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies ir proporcingumo principo pažeidimu, tačiau antra dalis nurodyta kaip pirmos dalies alternatyva. Trečia dalis, nurodyta dublike, susijusi su vienodo požiūrio principo pažeidimu ir nemotyvavimu. Trečia dalis bus nagrinėjama anksčiau už antrą.

1. *Dėl pirmos dalies, susijusios su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies ir proporcingumo principo pažeidimu, kiek tai susiję su solidariu baudos mokėjimu*

a) Šalių argumentai

82 Ieškovė teigia, kad Komisija klaidingai pripažino *Dimon* solidariai atsakinga už pažeidimą ir kad dėl to ji negali pagrįstai remtis jos konsoliduota apyvarta taikydama Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje nustatytą 10 % nuo apyvartos ribą. Ji nurodo, kad per paskutinius finansinius metus iki ginčijamo sprendimo priėmimo jos apyvarta buvo 8 163 815 eurų, ir mano, kad jai skirta bauda smarkiai viršija minėtą ribą.

83 Savo teiginiams pagrįsti, pirma, ieškovė nurodo, kad Komisijos nurodytos faktinės aplinkybės *Dimon* atsakomybei pripažinti yra nereikšmingos ir kad neįrodyta, jog pastaroji jai darė lemiamą įtaką, kiek tai susiję su jos dalyvavimu vykdant nagrinėjamą pažeidimą.

84 Šiuo aspektu, visų pirma, ieškovė, nurodžiusi turinti „vietos vadovybę“, pateikia toliau išdėstytus argumentus, kuriais pagrindžiama, kad ji buvo visiškai savarankiška, kiek tai susiję su žaliavinio tabako pirkimu:

— nė viena *Dimon* grupės įmonė nedarė nei tiesioginės, nei netiesioginės įtakos minėtai veiklai,

— kai ją įsigijo *Intabex*, ši sudarė „vadovavimo sutartį“ (toliau – vadovavimo sutartis) su jos generaliniu direktoriumi B., pagal kurią jam buvo suteiktos „išimtinai visos“ galios, susijusios su bendrovės valdymu ir, konkrečiai, su pirkimo planavimu ir valdymu (įskaitant metinio biudžeto rengimą bei sutarčių su augintojų susivienijimais sudarymą),

— jos valdyba niekada neįgyvendino vidaus procedūrų ar sistemų, prie kurių B. būtų turėjęs prisiderinti, ir jokia aplinkybė vadovavimo sutartyje nesuteikia galimybės tvirtinti, kad jo veiksmus iš anksto ar vėliau turėjo patvirtinti valdyba,

— nė vienas valdybos ar personalo narys, išskyrus B., neturėjo teisės dalyvauti žaliavinio tabako pirkimo sutarčių valdyme, derybose ar sudaryme arba kištis į sutartinius santykius su augintojais,

— kai ją įsigijo *Intabex*, pastaroji paliko B. ieškovės valdybos pirmininko poste ir paskyrė kitus tris valdybos narius, iš kurių du priklausė *Intabex* bendrovių grupei (konkrečiai T. ir G.), o trečiasis buvo „nepriklausomas specialistas“,

— kai ją įsigijo *Intabex*, buvusi B. komanda, atsakinga už vadovavimą ir pirkimo valdymą, liko dirbti,

— nė vienas jos valdybos narys tuo pačiu metu nebuvo nei *Intabex* ar *Dimon* valdybos ar valdymo organų narys, nei dirbo minėtose bendrovėse,

— ji nesikonsultavo nei su *Dimon*, nei su jokia kita *Dimon* grupės bendrove dėl savo pirkimų politikos ar nagrinėjamų konkurencijos ribojimo veiksmų,

— ji negavo nurodymų nei iš *Dimon*, nei iš jokios kitos *Dimon* grupės bendrovės dėl dalyvavimo darant nagrinėjamą pažeidimą,

— Komisijos bylos dokumentuose nėra jokių įrodymų, kad *Dimon* ar kuri nors kita *Dimon* grupės bendrovė tiesiogiai dalyvavo darant pažeidimą.

85 Antra, ieškovė neigia perdavusi bendrovei *Dimon* „veiklos ataskaitas“ ir „vietos ataskaitas“, nurodytas ginčijamo sprendimo 379 konstatuojamojoje dalyje. Ji teigia, kad Komisija neturi jokių įrodymų, jog šios ataskaitos buvo perduotos asmenims, nepriklausantiems jos valdybai ar valdymo organams. Ji tvirtina, kad nors minėtos ataskaitos ir buvo nuolat verčiamos į anglų kalbą, tai tik dėl to, kad T., kuris ispaniškai nekalbėjo ir kuris 1998 m. dirbo Jungtinėje Karalystėje įsteigtoje *Dimon* grupės bendrovėje *Dimon International Services Ltd.* bei teikė veiklos paslaugas, galėtų lengviau vykdyti savo funkcijas. Ji teigia, kad nors aptariamos ataskaitos ir buvo siunčiamos T. į minėtos bendrovės būstinę, tai ne todėl, kad jis buvo tos bendrovės valdybos narys, o todėl, kad jis ten dirbo ir ten gaudavo visą jam skirtą korespondenciją iš ieškovės.

86 Trečia, ieškovė teigia, kad nė vienas ginčijamo sprendimo 397 konstatuojamojoje dalyje nurodytas laiškas taip pat nebuvo adresuotas *Dimon.* Ji susirašinėjo, pirma, su T., kuris buvo jos valdybos narys, ir, antra, su S., kuris nuo 2000 m. *Dimon International Services* užėmė veiklos koordinavimo Europoje pareigas. Ji tvirtina, kad dauguma tų laiškų neturėjo nieko bendro su jos žaliavinio tabako pirkimo politika arba su jai

inkriminuojamais veiksmais. Ji teigia, kad 2000 m. spalio 30 d. ir 2001 m. gegužės 9 d. B. išsiųstuose laiškuose S. pastarasis miglotai ir bendrais bruožais informuojamas apie viešus ir žinomus faktus, t. y., apie tai, kad vyksta kolektyvinės derybos dėl kainų tarp, iš vienos pusės, perdirbėjų ir, iš kitos pusės, augintojų susivienijimų bei žemės ūkio profesinių sąjungų. Dėl 1998 m. gruodžio 14 d. B. faksogramos reikia pasakyti, kad jis buvo siųstas *Dimon International Inc.*, o ne *Dimon*, ir kad jame buvo kalbama tik apie klausimus, susijusius su perdirbto tabako pardavimo sutartimi, kurią ieškovė buvo sudariusi su *Deltafina* prieš tai, kai buvo integruota į *Dimon* grupę.

87 Dublike ieškovė neigia T. ir S. Komisijos priskirtą vaidmenį ir funkcijas bei pateikia tokius argumentus:

— nė viename bylos dokumente nenurodyta, kad T. *Dimon* perduodavo informaciją, kurią gaudavo kaip ieškovės valdybos narys, arba kad jis prižiūrėjo ieškovės pirkimo politiką, kad galėtų apie ją informuoti *Dimon*,

— T. nevykdė svarbių funkcijų *Dimon* grupėje ir nebuvo atsakingas už ieškovės veiklos integravimą į minėtą grupę,

— 1998 m. rugpjūčio mėn., po kilusio ginčo tarp *Dimon* ir T. šeimos, T. pasitraukė iš *Dimon International Services* užimamų valdybos nario pareigų,

— kitų *Dimon* grupės bendrovių, kurios „nelabai reikšmingos“, valdybos nariu T. buvo tik laikinai,

— tuo metu, kai gavo vienintelius du laiškus, kuriuose kalbama apie ginčijamus konkurenciją ribojančius veiksmus, S. buvo *Dimon International Services* darbuotojas ir nebuvo kurios nors *Dimon* grupės bendrovės valdybos narys,

— S. niekada nevykdė veiklos, susijusios su ieškovės žaliavinio tabako pirkimo politika ir niekada nebuvo *Dimon* darbuotojas ar jos valdybos narys.

88 Antra, ieškovė teigia, kad, remiantis ginčijamo sprendimo 371–374 konstatuojamosiose dalyse Komisijos nurodyta teismų praktika ir būtent šio sprendimo 29 punkte minėto Sprendimo *Stora Kopparbergs Bergslags prieš Komisiją* 28 ir 29 punktais, darytina išvada, jog vien to, kad patronuojanti bendrovė valdo visą dukterinės bendrovės kapitalą, nepakanka preziumuoti, jog ji daro lemiamą įtaką. Kad būtų galima patronuojančiai bendrovei inkriminuoti dukterinės bendrovės daromą pažeidimą, reikia net tik žinoti, kokią jos turto dalį ji valdo, bet ir papildomų įrodymų, ypač tokiais atvejais kaip šioje byloje, kai nagrinėjamos bendrovės nesutiko, jog per administracinę procedūrą būtų taikoma ši prezumpcija.

89 Ieškovė teigia, kad šioje byloje tokių įrodymų nėra. Konkrečiai ji pažymi, kad *Dimon* nedarė jokios įtakos jos žaliavinio tabako pirkimo politikai ir kad neįrodyta, jog minėta bendrovė tiesiogiai dalyvavo darant pažeidimą ar davė nurodymą jį daryti. Ji tvirtina, jog tai, kad patronuojanti bendrovė gavo atsitiktinės ir netikslios informacijos apie tam tikrus konkurenciją ribojančius jos dukterinės bendrovės veiksmus, niekada „savaime ir atskirai“ nebuvo laikoma pakankamu įrodymu, kad patronuojanti bendrovė galėtų būti pripažinta atsakinga už dukterinės bendrovės veiksmus. Remiantis teismų praktika, būtina, jog patronuojanti bendrovė būtų nuolat informuojama apie kartelio veiklą ir kad galėtų labai tiksliai žinoti, kokius konkurenciją ribojančius veiksmus vykdo jos dukterinė bendrovė. Tačiau ieškovė niekada neteikė duomenų *Dimon* apie pirkimo politiką ir tuo labiau apie veiksmus, kuriais ji kaltinama.

90 Komisija mano, kad pirmojo ieškinio pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

91 Komisija visų pirma pateikia keletą argumentų, susijusių su įmonės sąvoka konkurencijos teisėje ir su sąlygomis, kuriomis patronuojanti bendrovė gali būti pripažinta atsakinga už dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą. Remdamasi šio sprendimo 29 punkte minėtu Sprendimu *EG-Telefunken prieš Komisiją*, klausimu dėl pastarojo aspekto ji teigia, jog reikia, kad patronuojanti bendrovė net tik galėtų daryti lemiamą įtaką dukterinės bendrovės veiksmams, bet ir kad ji realiai naudotųsi tokia įtaka.

92 Konkrečiai kalbėdama apie antrąją šio sprendimo 91 nurodytą sąlygą, Komisija neigia, kad ji reikalauja, jog patronuojanti bendrovė būtų davusi nurodymą dukterinei įmonei pažeisti EB 81 straipsnį. Ji teigia, kad apibrėžiant šią sąlygą teismų praktikoje nuolat minimas dukterinės bendrovės nesavarankiškumas nustatant jos bendrą elgesį rinkoje ir tam nereikia įrodyti konkretaus ryšio su aptariamu pažeidimu.

93 Komisija tvirtina, jog tarp įrodymų, kad dukterinės bendrovės politika iš tikrųjų buvo kontroliuojama, nurodyta aplinkybė, jog patronuojančiai bendrovei buvo atstovaujama minėtos dukterinės bendrovės valdyboje. Komisija priduria, kad dukterinė bendrovė turi mažiau savarankiškumo, kai ji veikia toje pačioje ar glaudžiai susijusioje rinkoje kaip ir jos patronuojanti bendrovė. Be šių bendrų aplinkybių tam tikros konkrečios aplinkybės leidžia įrodyti, kad patronuojanti bendrovė dalyvauja dukterinės bendrovės prekybos politikoje ar kad ji nustatė mechanizmus, leidžiančius prižiūrėti šios veiklą.

94 Be to, Komisija teigia, jog teismų praktikoje pripažinta, kad jei dukterinė bendrovė yra 100 % valdoma patronuojančios bendrovės, yra preziumuojama, kad ši įgyvendino savo teisę daryti įtaką dukterinės bendrovės elgesiui. Šią prezumpciją patronuojanti bendrovė gali paneigti pateikusi įrodymų, kad minėta dukterinė bendrovė realiai rinkoje veikia savarankiškai.

95 Antra, Komisija primena motyvus, dėl kurių ginčijamame sprendime ji nusprendė, kad *Dimon* turėjo būti pripažinta atsakinga už ieškovės padarytą pažeidimą.

96 Pirma, Komisija nurodo, kad nuo 1997 m. antrojo pusmečio *Dimon* valdė, tarpininkaujant *Intabex*, visą ieškovės kapitalą, todėl buvo galima preziumuoti, kad ji tikrai darė lemiamą įtaką pastarosios veiksmams.

97 Antra, Komisija teigia, jog šią prezumpciją patvirtina kiti jos byloje esantys įrodymai. Šiuo atveju Komisija visų pirma pažymi, kad tabako pirkimas ir pardavimas yra pagrindinė *Dimon* grupės veikla, kad nuo 1999 m. didžiąją perdirbto tabako dalį *Dimon* perka iš ieškovės ir kad *Dimon* sudarė įvairias sutartis su *Cetarsa* ir *Deltafina* dėl, atitinkamai, subrangos ir ieškovės tabako pardavimo. Komisija taip pat nurodo, kad ieškovė rengė „veiklos ataskaitas“ ir „vietos ataskaitas“, kuriose buvo išsamiau aprašoma jos veikla ir, be kita ko, perdirbėjų sudaryti susitarimai bei kolektyvinės derybos su augintojais. Ji pažymi, kad T. gaudavo šių ataskaitų kopijas, nes buvo ieškovės ir kitų *Dimon* grupės įmonių valdybos narys, taigi ir *Dimon* vardu veikiantis tarpininkas. Galiausiai Komisija daro nuorodą į ginčijamo sprendimo 379 konstatuojamojoje dalyje nurodytus laiškus ir teigia, kad vienuose jų kalbama apie nagrinėjamus konkurenciją ribojančius veiksmus ir kad jie buvo adresuoti T. arba S., kurie veikė *Dimon* vardu, o kituose – apie *Dimon* sudarytas sutartis su *Cetarsa* ir *Deltafina* dėl tabako perdirbimo ar pardavimo.

98 Trečia, Komisija teigia, kad atsakymuose į pranešimą apie kaltinimus nei ieškovei, nei *Dimon* nepavyko paneigti šio sprendimo 94 punkte išdėstytos prezumpcijos. Ji teigia jog ieškovei nepakanka savaime turėti atskirą vietos vadovybę, kad galėtų įrodyti, jog

veikė savarankiškai, ir nurodo, kad vadovavimo sutartyje nustatyta, jog B. turi laikytis ieškovės valdybos nustatytų „sistemų“ ir „procedūrų“.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

99 Reikia priminti, kad Bendrijos konkurencijos teisė taikoma įmonių veiklai (2004 m. sausio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 59 punktas) ir kad sąvoka „įmonė“ apima bet kurį ekonominę veiklą vykdantį subjektą, neatsižvelgiant į jo teisinį statusą ar finansavimo būdus (2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 112 punktas).

100 Teismų praktikoje taip pat pažymėta, kad sąvoka „įmonė“ šiomis aplinkybėmis turi būti suprantama kaip reiškianti ūkio subjektą, net jei teisiniu požiūriu šį ūkio subjektą sudaro keletas fizinių ar juridinių asmenų (2006 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, C-217/05, Rink. p. I-11987, 40 punktas ir 2005 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *DaimlerChrysler prieš Komisiją*, T-325/01, Rink. p. II-3319, 85 punktas).

101 Kai toks ūkio subjektas pažeidžia konkurencijos taisykles, pagal asmeninės atsakomybės principą jis turi atsakyti už šį pažeidimą (šiuo klausimu žr. 1999 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, Rink. p. I-4125, 145 punktą; 2000 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cascades prieš Komisiją*, C-279/98 P, Rink. p. I-9693, 78 punktą ir 2007 m. gruodžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *ETI ir kt.*, C-280/06, Rink. p. I-10893, 39 punktą).

102 Dėl klausimo, kokiomis aplinkybėmis juridiniam asmeniui galima taikyti sankcijas, nors jis nepadarė pažeidimo, pažymėtina, kad nusistovėjusioje teismų praktikoje nustatyta, jog atsakomybė už dukterinės bendrovės elgesį gali būti inkriminuojama patronuojančiai bendrovei, be kita ko, kai, nors ir turėdama savarankišką teisinį subjektiškumą, ši dukterinė bendrovė savarankiškai nenustato savo elgesio rinkoje, o iš esmės įgyvendina patronuojančios bendrovės nurodymus (27 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Imperial Chemical Industries prieš Komisiją* 132 ir 133 punktai; 1972 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Geigy prieš Komisiją*, 52/69, Rink. p. 787, 44 punktas ir 1973 m. vasario 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Europemballage ir Continental Can prieš Komisiją*, 6/72, Rink. p. 215, 15 punktas), visų pirma atsižvelgiant į šių dviejų teisės subjektų ekonominius, organizacinius ir teisinius ryšius (žr., pagal analogiją, 99 punkte minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 117 punktą ir 101 punkte minėto Sprendimo *ETI ir kt*. 49 punktą).

103 Iš tiesų tokioje situacijoje patronuojanti bendrovė ir dukterinė bendrovė yra vienas ūkio subjektas ir todėl viena įmonė, kaip nurodyta šio sprendimo 99 ir 100 punktuose minėtoje teismų praktikoje. Taigi ne dėl to, kad patronuojanti bendrovė kurstė dukterinę bendrovę padaryti pažeidimą, ir tuo labiau ne dėl to, kad patronuojanti bendrovė dalyvavo darant pažeidimą, o todėl, kad jos sudaro vieną įmonę pagal EB 81 straipsnį, Komisija gali patronuojančiai bendrovei adresuoti sprendimą, kuriuo skiriamos baudos (2007 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Akzo Nobel ir kt. prieš Komisiją*, T-112/05, Rink. p. II-5049, 58 punktas).

104 Taip pat iš teismų praktikos matyti, kad Komisija negali tik konstatuoti, jog patronuojanti bendrovė gali daryti lemiamą įtaką dukterinės bendrovės elgesiui, bet ir turi patikrinti, ar ši įtaka realiai padaryta (šiuo klausimu žr. 29 punkte minėtų sprendimų *Imperial Chemical Industries prieš Komisiją* 137 punktą ir *AEG-Telefunken prieš Komisiją* 50 punktą).

105 Konkrečiu atveju, kai patronuojančiai bendrovei priklauso 100 % jos Bendrijos konkurencijos taisyklių pažeidimą padariusios dukterinės bendrovės akcijų, pirma, patronuojanti bendrovė gali daryti lemiamą įtaką dukterinės bendrovės elgesiui (šiuo

klausimu žr. šio sprendimo 29 punkte minėto Sprendimo *Imperial Chemical Industries prieš Komisiją* 136 ir 137 punktus) ir, antra, egzistuoja prezumpcija, kad minėta patronuojanti bendrovė iš tikrųjų daro lemiamą įtaką dukterinės bendrovės elgesiui (šiuo klausimu žr. 29 punkte minėtų sprendimų *AEG-Telefunken prieš Komisiją* 50 punktą ir *PVC II* 961 ir 984 punktus).

106 Tokiomis aplinkybėmis Komisijai pakanka įrodyti, jog patronuojančiai bendrovei priklauso visas jos dukterinės bendrovės kapitalas, kad būtų preziumuojama, jog patronuojanti bendrovė daro lemiamą įtaką dukterinės bendrovės prekybos politikai. Tada Komisija gali pripažinti, kad patronuojanti bendrovė solidariai atsakinga už dukterinei bendrovei skirtos baudos sumokėjimą, nebent patronuojanti bendrovė, kuri turi paneigti šią prezumpciją, pateiktų pakankamų įrodymų, kad jos dukterinė bendrovė rinkoje elgiasi savarankiškai (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 29 punkte minėto Sprendimo *Stora Kopparbergs Bergslags prieš Komisiją* 29 punktą).

107 Nors šio sprendimo 29 punkte minėto Sprendimo *Stora Kopparbergs Bergslags prieš Komisiją* 28 ir 29 punktuose Teisingumo Teismas nurodė ne tik tai, kad patronuojanti bendrovė turi turėti 100 % dukterinės bendrovės kapitalo, bet ir kitas aplinkybes, kaip antai, kad nebuvo užginčyta, jog patronuojanti bendrovė darė įtaką dukterinės bendrovės prekybos politikai arba kad abiem bendrovėms buvo bendrai atstovaujama per administracinę procedūrą, vis dėlto šias aplinkybes Teisingumo Teismas nurodė tik siekdamas paminėti visus įrodymus, kuriais remdamasis Pirmosios instancijos teismas grindė savo motyvus, o ne tam, kad nustatytų šio sprendimo 105 punkte išdėstytai prezumpcijai taikyti keliamą reikalavimą pateikti papildomų įrodymų, kad patronuojanti bendrovė iš tikrųjų darė įtaką (2008 m. spalio 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Schunk ir Schunk Kohlenstoff-Technik prieš Komisiją*, T-69/04, Rink. p. II-2567, 57 punktas).

108 Galiausiai reikia pažymėti, kad prezumpcija, susijusi su viso kapitalo valdymu, gali būti taikoma ne tik tada, kai yra tiesioginis ryšys tarp patronuojančios bendrovės ir dukterinės bendrovės, bet ir tada, kai šis ryšys netiesioginis, t. y. tarp jų įsiterpia kita dukterinė bendrovė, kaip yra šiuo atveju.

109 Be to, reikia priminti, kad remdamasi Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalimi Komisija gali priimti sprendimą EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimą padariusioms įmonėms skirti baudas, kurios negali viršyti 10 % kiekvienos iš pažeidime dalyvavusių įmonių praėjusių ūkinių metų apyvartos. Tokia pati nuostata išdėstyta Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje.

110 Šiose nuostatose nurodyta apyvarta susijusi, remiantis nusistovėjusia teismų praktika dėl Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies, su bendra nagrinėjamos bendrovės apyvarta (1983 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 119 punktas; 2004 m. balandžio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją*, T-236/01, T-239/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 ir T-252/01, Rink. p. II-1181, 367 punktas ir 2004 m. liepos 8 d. Sprendimo *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ir T-78/00, Rink. p. II-2501, 533 punktas), t. y. bendrovės, kuriai buvo skirta bauda ir kuri dėl tos priežasties buvo pripažinta atsakinga (2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *ABB Asea Brown Boveri prieš Komisiją*, T-31/99, Rink. p. II-1881, 181 punktas ir 2006 m. liepos 4 d. Sprendimo *Hoek Loos prieš Komisiją*, T-304/02, Rink. p. II-1887, 116 punktas).

111 Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka „praėjusieji ūkiniai metai“ turi būti suprantama kaip reiškianti ūkinius metus, ėjusius prieš Komisijos sprendimo priėmimą, išskyrus ypatingus atvejus, kai remiantis paskutinių ūkinių metų apyvarta negalima nustatyti nagrinėjamos įmonės realios ekonominės padėties ir šiai įmonei skirtinos baudos dydžio (šiuo klausimu žr. 2007 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Britannia Alloys & Chemicals prieš Komisiją*, C-76/06 P, Rink. p. I-4405, 25, 29 ir 30 punktus), tačiau šioje byloje tai neaktualu.

112 Darytina išvada, kad šioje dalyje keliamas klausimas, ar Komisija pagrįstai nusprendė, kad šioje byloje nagrinėjamą įmonę sudarė ieškovė ir bendrovė, vadovaujanti grupei, kuriai ji priklauso, t. y. *Dimon*. Jeigu į šį klausimą bus atsakyta teigiamai, atsižvelgiant

į šio sprendimo 109–111 punktuose nurodytus principus reikės daryti išvadą, kad ginčijamo sprendimo 442 ir 446 konstatuojamosiose dalyse Komisija, taikydama minėtą 10 % ribą nuo apyvartos, pagrįstai atsižvelgė 2003 m. *Dimon* pasiektą konsoliduotą apyvartą.

113 Nagrinėjant šį klausimą visų pirma reikia nustatyti, kokiais kriterijais vadovavosi Komisija ginčijamame sprendime patronuojančiai bendrovei priskirdama atsakomybę už dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą, ir ar jie atitinka teismų praktikoje šioje srityje nustatytus principus, o vėliau išsiaiškinti, ar Komisija teisingai taikė tuos kriterijus nuspręsdama, kad ieškovė ir *Dimon* yra vienas ūkio subjektas.

Dėl ginčijamame sprendime Komisijos taikytų kriterijų patronuojančiai bendrovei priskiriant atsakomybę už dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą

114 Remiantis ginčijamu sprendimu darytina išvada, kad patronuojančiai bendrovei priskirdama atsakomybę už dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą ir paskui ją kartu su dukterine bendrove nurodydama tarp šio sprendimo adresatų bei ją pripažindama solidariai atsakinga už minėtai dukterinei įmonei skirtos baudos sumokėjimą, Komisija rėmėsi toliau nurodytais argumentais.

115 Iš pradžių Komisija padarė prielaidą, kad tokią atsakomybę galima priskirti, kai patronuojanti bendrovė ir jos dukterinė bendrovė sudaro vieną ūkio subjektą ir todėl yra viena įmonė pagal EB 81 straipsnį (žr. ginčijamo sprendimo 374 konstatuojamąją dalį).

116 Pagrindinis elementas, kuriuo rėmėsi Komisija įrodinėdama, kad patronuojanti bendrovė ir dukterinė bendrovė yra tokioje padėtyje, – pastarosios savarankiškumo nebuvimas, kiek tai susiję su jos elgesiu rinkoje (žr. ginčijamo sprendimo 371 konstatuojamąją dalį), o šis savarankiškumo nebuvimas kyla iš to, kad patronuojanti bendrovė daro „lemiamą įtaką“ dukterinės bendrovės elgesiui (žr. ginčijamo sprendimo 18, 372, 373, 378, 380, 381, 383, 391, 392, 397, 399, 400, 422 ir 441 konstatuojamąsias dalis).

117 Šiuo klausimu Komisija nusprendė, kad ji negali vien konstatuoti, jog patronuojanti bendrovė galėjo daryti lemiamą įtaką dukterinės bendrovės elgesiui, bet ir turėjo įrodyti, kad ši įtaka iš tikrųjų buvo daroma (žr., be kita ko, ginčijamo sprendimo 18, 376, 384, 391, 392, 397, 399 ir 400 konstatuojamąsias dalis).

118 Todėl, kaip matyti, be kita ko, iš ginčijamo sprendimo 384 konstatuojamosios dalies, nors Komisija nusprendė, kad *Sepi* neturėjo atsakyti už *Cetarsa* padarytą pažeidimą, – o vis dėlto valdė beveik 80 % jos kapitalo, – taip atsitiko būtent dėl to, kad Komisijos bylos medžiagoje nebuvo jokių aplinkybių, leidžiančių įrodyti, kad pastaroji savarankiškai nenustato savo elgesio rinkoje.

119 Taip pat iš ginčijamo sprendimo 18 konstatuojamosios dalies matyti, kad priežastis, dėl kurios Komisija nei *Universal*, nei jos 100 % valdomos dukterinės bendrovės *Universal Leaf* nepripažino atsakingomis už pastarosios 90 % valdomos dukterinės bendrovės *Taes* neteisėtus veiksmus, yra ta, jog Komisija neturėjo pakankamai įrodymų, kad jos iš tikrųjų pastarajai darė lemiamą įtaką.

120 Tuos pačius principus Komisija ketino taikyti ir WWTE patronuojančių bendrovių atveju, kiek tai susiję su laikotarpiu iki 1998 m. gegužės mėnesio. Todėl iš pradžių ji siekė įrodyti, kad šios patronuojančios bendrovės kontroliavo WWTE kartu su jos

prezidentu ir dviem jo šeimos nariais, taip leisdama suprasti, kad jos galėjo daryti lemiamą įtaką šios bendrovės elgesiui (žr. ginčijamo sprendimo 388–391 konstatuojamąsias dalis). Vėliau, remdamasi ginčijamo sprendimo 391 konstatuojamojoje dalyje išdėstytais įrodymais, Komisija stengėsi įrodyti, kad minėtos patronuojančios bendrovės WWTE elgesiui iš tikrųjų darė tokią įtaką (žr. ginčijamo sprendimo 391, 392 ir 400 konstatuojamąsias dalis).

121 Be to, Komisija pažymėjo, kad konkrečiu atveju, kai patronuojanti bendrovė valdo visą dukterinės bendrovės kapitalą, remiantis teismų praktika galima preziumuoti, kad pirmoji iš tikrųjų daro lemiamą įtaką antrosios elgesiui (žr. ginčijamo sprendimo 372 konstatuojamąją dalį).

122 Vis dėlto šioje byloje tam, kad tokioje padėtyje esančioms patronuojančioms bendrovėms priskirtų atsakomybę už jų dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą, Komisija nusprendė neapsiriboti šia prielaida, o remtis ir faktinėmis aplinkybėmis, kad įrodytų, jog šios patronuojančios bendrovės iš tikrųjų darė lemiamą įtaką dukterinei įmonei, ir todėl patvirtintų minėtą prezumpciją (žr., be kita ko, ginčijamo sprendimo 372, 375, 376 ir 378 konstatuojamąsias dalis).

123 Todėl iš ginčijamo sprendimo 18 konstatuojamosios dalies aiškiai matyti, kad, nors Komisija *Deltafina* vadovaujančios ir tarpinės patronuojančių bendrovių, t. y. *Universal* ir *Universal Leaf*, nepripažino atsakingomis už jų dukterinės bendrovės neteisėtus veiksmus, nepaisant to, kad jos pirmąją kontroliavo 100 %, ji tai darė dėl tos priežasties, jog neturėjo pakankamai įrodymų, kad jos iš tikrųjų darė lemiamą įtaką minėtai dukterinei įmonei. Taip pat reikia aiškinti ir ginčijamo sprendimo 376 konstatuojamąją dalį, nors ji suformuluota kiek dviprasmiškai. Konkrečiai, nors Komisija šioje konstatuojamojoje dalyje pareiškia, kad bylos medžiagoje „nėra jokių požymių, kad *Universal* <…> ir *Universal Leaf* praktiškai dalyvavo [ginčijamame sprendime]

nagrinėjamose aplinkybėse“, vis dėlto skaitoma kartu su to sprendimo 18 konstatuojamąja dalimi ir atsižvelgiant į jo kontekstą, kad toks pareiškimas negali būti aiškinamas taip, kad jis reiškia, jog priežastis, dėl kurios Komisija šioms dviem patronuojančioms bendrovėms, – ar bet kurioms kitoms patronuojančioms bendrovėms, – netaikė atsakomybės, yra ta, kad jos nedalyvavo darant pažeidimą.

124 Taip pat iš ginčijamo sprendimo 18 konstatuojamosios dalies aiškiai matyti, kad priežastis, dėl kurios Komisija *Intabex* netaikė atsakomybės už ieškovės neteisėtus veiksmus, nors ji ją kontroliavo 100 %, yra ta, kad nebuvo pakankamai įrodymų, jog *Intabex* iš tikrųjų darė lemiamą įtaką dukterinei įmonei, nes ji dalyvavo tik finansiškai (taip pat žr. ginčijamo sprendimo 376 konstatuojamąją dalį).

125 Tačiau būtent dėl to, kad, kalbant apie laikotarpį nuo 1998 m. gegužės mėn., tokių įrodymų, susijusių su WWTE patronuojančiomis bendrovėmis, tariamai buvo, ir jie papildė aplinkybę, kad tos patronuojančios bendrovės valdė visą arba tik kelis mėnesius beveik visą dukterinės bendrovės kapitalą, Komisija minėtoms patronuojančioms bendrovėms priskyrė atsakomybę už pažeidimą (žr., be kita ko, ginčijamo sprendimo 375, 393, 396 ir 398 konstatuojamąsias dalis).

126 Tokį patį požiūrį Komisija ketino taikyti ir *Dimon* atveju. Todėl pripažindama, kad ji yra atsakinga už ieškovės neteisėtus veiksmus nuo 1997 m. antrojo pusmečio, Komisija ne tik rėmėsi prezumpcija, kad nuo to laiko ji valdė visą ieškovės kapitalą (žr. ginčijamo sprendimo 375, 377 ir 378 konstatuojamąsias dalis), bet ir atsižvelgė į tam tikras papildomas aplinkybes, įrodančias, kad ji iš tikrųjų darė lemiamą įtaką minėtos įmonės elgesiui (žr. ginčijamo sprendimo 375 ir 378–380 konstatuojamąsias dalis).

127 Tokią išvadą galima daryti remiantis būtent ginčijamo sprendimo 378 konstatuojamosios dalies antru sakiniu, net jei ten nurodyta, kad minėtais papildomais įrodymais patvirtinama, jog *Dimon* „galėjo“ daryti tokią įtaką (žr. šio sprendimo 33 punktą). Tiesą pasakius, atsakyme į raštu pateiktą Bendrojo Teismo klausimą Komisija pati pripažįsta, kad šis sakinys galėjo būti „suformuluotas aiškiau“. Tačiau skaitant kartu su ginčijamo sprendimo 372 ir 377 konstatuojamosiomis dalimis ir to paties sprendimo 378 konstatuojamosios dalies pirmu sakiniu jį galima suprasti tik taip, kaip nurodyta šio sprendimo 126 punkte.

128 Galiausiai Komisija išnagrinėjo, ar galima pritarti atsakymuose į pranešimą apie kaltinimus nagrinėjamų dukterinių bendrovių (ir (arba) jų patronuojančių bendrovių) pateiktiems argumentams, kuriais jos siekė įrodyti, kad rinkoje veikė savarankiškai (žr., be kita ko, 381 ir 399 konstatuojamąsias dalis). Taigi, *Dimon* pateiktus argumentus ji atmetė kaip neįtikinamus ir konkrečiai nurodė, kad „dėl to, jog dukterinė bendrovė Ispanijoje turi vietos vadovybę, negalima atmesti *Dimon* galimybės daryti lemiamą įtaką tai dukterinei įmonei“ (ginčijamo sprendimo 381 konstatuojamoji dalis).

129 Reikia pažymėti, kad šio sprendimo 115–117, 121 ir 122 punktuose išdėstytą požiūrį Komisija taikė ne tik vadovaujančioms patronuojančioms bendrovėms, bet ir tarpinėms patronuojančioms bendrovėms, kaip tai įrodo, kalbant apie pastarąsias, *Universal Leaf*, *Intabex*, SCTC ir TCLT atvejai.

130 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad minėtas metodas, – nenagrinėjant klausimo, ar jis buvo teisingai taikomas ieškovėms, nes šis klausimas bus nagrinėjamas vėliau, – visiškai atitinka teismų praktikoje šioje srityje nustatytus principus, kurie priminti šio sprendimo 99–108 punktuose.

131 Beje, kalbant apie konkretų atvejį, kai patronuojanti bendrovė valdo visą dukterinės bendrovės, padariusios Bendrijos konkurencijos taisyklių pažeidimą, kapitalą, Komisija rėmėsi ne tik teismų praktikoje nustatyta prezumpcija (žr. šio sprendimo 105 ir 106 punktus), kad įrodytų, jog pirmoji iš tikrųjų daro lemiamą įtaką antrosios prekybos politikai, bet ir atsižvelgė į kitas faktines aplinkybes, patvirtinančias, kad tokia įtaka daroma. Per teismo posėdį Komisija dėl šio klausimo pažymėjo, kad, atsižvelgdama į ginčijamo sprendimo priėmimo momentu taikytiną teismų praktiką, ji taip pasielgė iš atsargumo.

132 Vis dėlto taip elgdamasi Komisija tik padidino įrodymų patikimumą, reikalingą tam, kad nuspręstų, jog sąlyga, susijusi su realiu lemiamos įtakos darymu, įrodyta, visiškai laikydamasi pagrindinės ūkio subjekto sąvokos, kuri teismų praktikoje visada siejama su atsakomybės už pažeidimus taikymu vieną įmonę sudarantiems juridiniams asmenims.

133 Reikia pažymėti, kad tais atvejais, kai byloje, kurioje nagrinėjamas kelių atskirų įmonių padarytas pažeidimas, Komisija remdamasi teismų praktika nustato tam tikrą metodą, kad išsiaiškintų, ar reikia taikyti atsakomybę tiek realiai šį pažeidimą padariusioms dukterinėms bendrovėms, tiek jų patronuojančioms bendrovėms, ji privalo, išskyrus ypatingas aplinkybes, remtis tais pačiais kriterijais visų įmonių atžvilgiu. Komisija privalo laikytis vienodo požiūrio principo, pagal kurį, remiantis teismų praktika, reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (1984 m. gruodžio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Sermide*, 106/83, Rink. p. 4209, 28 punktas ir 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BPB de Eendracht prieš Komisiją*, T-311/94, Rink. p. II-1129, 309 punktas). Reikia konstatuoti, kad Komisija irgi laikosi tokios nuomonės, nes ginčijamo sprendimo 384 konstatuojamojoje dalyje ji pažymi, kad „nors konkrečios aplinkybės, dėl kurių [ji] <…> patronuojančią bendrovę gali pripažinti atsakinga už dukterinės bendrovės veiksmus, kiekvienu atveju gali

skirtis, nediskriminavimo principas nepažeidžiamas, jeigu atsakomybės principai taikomi nuosekliai“.

Dėl vieno ūkio subjekto, kurį sudaro ieškovė ir *Dimon*, egzistavimo

134 Reikia išnagrinėti, ar Komisija teisingai taikė šio sprendimo 115–117, 121 ir 122 punktuose nurodytus kriterijus darydama išvadą, kad ieškovė ir *Dimon* sudaro vieną ūkio subjektą nuo 1997 m. antrojo pusmečio, ir todėl *Dimon* pripažino solidariai atsakinga už pažeidimą ir baudos sumokėjimą bei ją nurodė tarp ginčijamo sprendimo adresatų.

135 Yra žinoma, kad laikotarpiu nuo 1997 m. lapkričio 18 d. iki ginčijamo sprendimo priėmimo dienos *Dimon* per *Intabex* valdė visą ieškovės kapitalą. Todėl negalima paneigti, kad visu šiuo laikotarpiu *Dimon* galėjo daryti lemiamą įtaką pastarosios elgesiui (žr. šio sprendimo 105 punktą).

136 Todėl reikia išsiaiškinti, ar, kaip teigia Komisija, tuo laikotarpiu *Dimon* realiai darė lemiamą įtaką.

137 Šiuo klausimu reikia priminti, kad ginčijamame sprendime, kiek tai susiję su dukterinėmis bendrovėmis, kurias 100 % valdo patronuojančios bendrovės, Komisija, pastarosioms priskirdama atsakomybę už minėtų dukterinių bendrovių padarytą pažeidimą, nusprendė ne tik remtis šio sprendimo 105, 106 ir 121 punktuose minėta prezumpcija, bet ir atsižvelgti į papildomas aplinkybes, įrodančias, kad iš tikrųjų buvo daroma lemiama įtaka (žr. šio sprendimo 122–127 punktus).

138 Todėl reikia patikrinti, ar ginčijamame sprendime Komisijos nurodytos aplinkybės, papildančios įrodymą, kad *Dimon* valdė visą ieškovės kapitalą, teisiškai įrodo, kad per nagrinėjamą laikotarpį *Dimon* iš tikrųjų darė lemiamą įtaką ieškovės elgesiui. Šios aplinkybės pateiktos ginčijamo sprendimo 379 konstatuojamojoje dalyje bei to sprendimo 303 ir 305 išnašose. Iš esmės tai yra dvi atskiros ataskaitos ir laiškai, kuriuos, pasak Komisijos, ieškovė adresavo *Dimon*.

139 Jei atsakymas bus teigiamas, reikės išsiaiškinti, ar šio sprendimo 84 punkte nurodyti ieškovės teiginiai sudaro galimybę paneigti šią išvadą.

— Dėl „veiklos ataskaitų“ ir „vietos ataskaitų“

140 Komisija mini keletą ieškovės parengtų „veiklos ataskaitų“ ir „vietos ataskaitų“ ir nurodo, kad jos dažniausiai įrodo nagrinėjamus neteisėtus veiksmus. Šių ataskaitų, kurios išvardytos ginčijamo sprendimo 303 išnašoje, yra keturiolika ir jos apima laikotarpį nuo 1998 m. gruodžio mėn. iki 2001 m. gegužės mėn.

141 Visų pirma reikia pažymėti, kad minėtose ataskaitose yra išsamios informacijos ne tik apie įvairius ieškovės komercinės veiklos aspektus, kaip antai žaliavinio tabako pirkimo kampanijų eiga (nupirkti kiekiai, pirkimo kainos ir pan.), perdirbto žaliavinio tabako kiekiai ir su *Cetarsa* sudarytos dalies jos tabako smulkinimo sutartys, ar apie tabako sektorių reglamentuojančių teisės aktų pokyčius ir vykusius susitikimus su *Anetab* ir žemės ūkio profesinėmis sąjungomis bei augintojų susivienijimais, bet ir apie nagrinėjamus neteisėtus veiksmus, kaip pažymėta ginčijamo sprendimo 379 konstatuojamojoje dalyje.

142 Taip pat reikia pažymėti, kad remiantis bylos medžiaga darytina išvada, jog aptariamas ataskaitas parengė B. ir kad, remiantis ieškovės parodymais, jos buvo skirtos jos valdybos nariams.

143 Dėl pastarojo aspekto reikia pažymėti, kad tą pačią dieną, kai įsigijo visas ieškovės akcijas, *Dimon*, veikianti per jai 100 % priklausančią dukterinę įmonę *Intabex*, kuri ieškovės veikloje dalyvavo tik finansiškai, pakeitė tris iš keturių valdybos narių ir į ją paskyrė du asmenis (G. ir T.), kurie jau tuo metu ėjo pareigas kitose *Dimon* grupės įmonėse. Taigi tuo metu G. taip pat buvo Ispanijoje buveinę turinčios *Intabex* dukterinės bendrovės *Compañia de Filipinas, SA*., veikiančios juodojo tabako gamybos srityje, vykdomasis direktorius, T. taip pat dirbo *Dimon International Services* ir buvo šios bendrovės valdybos narys (iki 1998 m. rugpjūčio mėn.).

144 Tokiomis aplinkybėmis svarbu pažymėti, kokios svarbos funkcijas T. vykdė *Dimon* grupėje. Be to, kad buvo ieškovės valdybos narys visą pažeidimo darymo laikotarpį ir *Dimon International Services* valdybos narys iki 1998 m. rugpjūčio mėn., T. taip pat posėdžiaudavo kitų dviejų *Dimon* grupės bendrovių valdybose, t. y. *Intabex Holding Worldwide, SA* (nuo 1998 m. iki 1999 m.) ir *LRH Travel Ltd* (iki 2000 m. lapkričio mėn.). Be to, kaip nurodė ieškovė atsakyme į pranešimą apie kaltinimus, viena jo užduočių buvo „užtikrinti veiksmingą *Intabex* grupės integraciją į *Dimon* grupę“. Be

to, kaip išsamiau bus paaiškinta šio sprendimo 160 punkte, reikia paminėti ir faktą, kad remiantis įvairiais bylos medžiagoje esančiais laiškais darytina išvada, jog ieškovė konsultuodavosi su T. klausimais apie savo komercinę veiklą arba prašydavo jo pritarimo prieš priimdama tam tikrus svarbius sprendimus. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Komisija galėjo pagrįstai teigti, kad T. veikė *Dimon* grupei vadovaujančios bendrovės, t. y. *Dimon*, vardu ir atliko tarpininko tarp jos ir ieškovės vaidmenį. Tai, kad tarp T. ir *Dimon* kilo ginčas, dėl kurio 1998 m. rugpjūčio mėn. ji pašalino T. iš *Dimon International Services* valdybos, nesukelia jokių abejonių dėl tokios išvados. Nuo to laiko T. ne tik toliau dirbo toje bendrovėje, bet buvo ir ieškovės, *Intabex Holding Worldwide* ir *LRH Travel* valdybos narys.

145 Šio sprendimo 142–144 punktuose išdėstytos aplinkybės įrodo, kad per į ieškovės valdybą paskirtus narius, ypač T., *Dimon* ketino prižiūrėti jos veiklą ir pasiekti, kad ta veikla būtų plėtojama laikantis *Dimon* grupės prekybos politikos. Todėl net jei nagrinėjamos „veiklos ataskaitos“ ir „vietos ataskaitos“ formaliai buvo perduodamos minėtiems nariams, o ne tiesiogiai *Dimon*, Komisija galėjo ginčijamo sprendimo 380 konstatuojamojoje dalyje pagrįstai teigti, jog minėta bendrovė buvo informuota apie šių ataskaitų turinį ir, svarbiausia, apie nagrinėjamus neteisėtus veiksmus. Tokia išvada grindžiama ginčijamo sprendimo 379 konstatuojamojoje dalyje nurodytu faktu, jog minėtos ataskaitos buvo nuolat verčiamos iš ispanų į anglų kalbą, kuri yra *Dimon* darbo kalba.

146 Galiausiai reikia pažymėti, jog akivaizdu, kad *Dimon*, kuri neabejotinai turėjo galimybę daryti lemiamą įtaką ieškovės veiksmams (žr. šio sprendimo 105 ir 135 punktus), niekada neprieštaravo neteisėtiems veiksmams, apie kuriuos žinojo, ir prieš dukterinę

įmonę nesiėmė jokių priemonių, skirtų nutraukti tolesnį jos dalyvavimą darant pažeidimą, nepaisydama dėl tokio elgesio gresiančio persekiojimo ar trečiųjų asmenų ieškinių dėl žalos atlyginimo (taip pat žr. ginčijamo sprendimo 382 konstatuojamąją dalį). Komisija galėjo pagrįstai daryti išvadą, kad *Dimon* konkliudentiniais veiksmais pritarė minėtam dalyvavimui darant pažeidimą, ir nuspręsti, kad toks veikimo būdas yra papildomas požymis, jog daroma lemiama įtaka dukterinės bendrovės elgesiui.

— Dėl ieškovės ir *Dimon* laiškų

147 Komisija taip pat remiasi tam tikrais laiškais, kuriais apsikeitė ieškovė ir *Dimon*, bei nurodo, kad kai kuriuose iš jų yra nagrinėjamų neteisėtų veiksmų įrodymų, kituose kalbama apie tabako perdirbimo arba perdirbto tabako pardavimo sutartis, kurias *Dimon* buvo sudariusi su *Cetarsa* ir *Deltafina*, o trečiuose kalbama apskritai apie Ispanijoje taikomas žaliavinio tabako pirkimo sąlygas ir galiojančius teisės aktus.

148 Kalbėdama apie laiškus, priklausančiais šio sprendimo 147 punkte nurodytai pirmai kategorijai, ginčijamo sprendimo 379 konstatuojamojoje dalyje Komisija kaip pavyzdį daro nuorodą į to sprendimo 168 ir 179 konstatuojamąsias dalis bei į 217 ir 229 išnašas.

149 Šiuo aspektu visų pirma reikia konstatuoti, kad šiuose laiškuose tikrai kalbama apie nagrinėjamus neteisėtus veiksmus.

150 Taigi, priešingai nei teigia ieškovė, ginčijamo sprendimo 168 konstatuojamojoje dalyje minėtoje 1998 m. gruodžio 14 d. B. faksogramoje D. (*Dimon International*, JAV įsteigta *Dimon* grupės dukterinė bendrovė) buvo kalbama ne tik apie perdirbto tabako pardavimo sutartį, kurią ji sudarė su *Deltafina*, bet ir apie minėtus veiksmus. Tai aiškiai nurodyta minėtos faksogramos trečioje pastraipoje, kur B. teigia:

„Kai tik gausiu keturių bendrovių kainas, Jus apie tai informuosiu. Tačiau jau dabar galiu pasakyti, kad per Jūsų apsilankymą Ispanijoje atrodžiusios didelės problemos jau išspręstos, nes visos įmonės pritarė sutartai 87 [Ispanijos pesetų, (ESP)] (plius minus 2–3 ESP) kainai [už kg], ir šios kainos yra oficialios, nors mes įtariame, kad *Cetarsa* atliko kitus mokėjimus tokiems gamintojams kaip mes."

151 Ginčijamo sprendimo 179 konstatuojamojoje dalyje kalbama apie 1998 m. gegužės 5 d. B. ataskaitą, skirtą T., kurios kopija išvakarėse faksograma buvo nusiųsta dviem kitiems ieškovės valdybos nariams. Reikia pažymėti, kad šioje ataskaitoje, kurioje kalbama apie 1998 m. tabako pirkimo kampaniją, be kita ko nurodyta, kad „[ieškovė] įdėjo didelių pastangų, kad įmonės pasiektų tam tikrus susitarimus siekdamos išvengti [praėjusiais] metais vykusio kainų karo", kad „dėl kainų buvo suderėta su profesinėmis sąjungomis ir [tabako gamintojų susivienijimais]", kad „pirmą kartą <…> [buvo išvengta] įmonių ginčų ir kiekviena jų galėjo nusipirkti norimą kiekį" ir kad „derybos su [šiais susivienijimais] buvo sunkios, tačiau visos įmonės griežtai laikėsi savo pozicijos ir siekė bendradarbiauti". Toje pačioje ataskaitoje nurodyta, kad ieškovė ir WWTE įsipareigojo nupirkti tą patį tabako kiekį kaip ir praėjusiais metais ir kad perdirbėjai sutarė augintojų susivienijimams avansu mokėti po 35 ESP/kg už *Virginia* rūšį, o už *Burley* rūšį – 45 ESP/kg. Galiausiai pažymėta, kad „ateityje perdirbėjai turės

galimybių sudaryti kitas sutartis“. Atsižvelgiant į šiuos įrodymus, negalima paneigti, kad 1998 m. gegužės 5 d. ataskaitoje kalbama apie nagrinėjamus neteisėtus veiksmus.

152 Tas pats pasakytina ir apie 2000 m. spalio 30 d. B. elektroninį laišką S., į kurį daroma nuoroda ginčijamo sprendimo 217 konstatuojamojoje dalyje. Šį laišką B. pradeda primindamas, kad per *Anetab* susirinkimą perdirbėjai diskutavo apie augintojų susivienijimų ir profesinių sąjungų prašymą padidinti kainas bei vienbalsiai nutarė jo netenkinti. Toliau jis nurodo, kad per susitikimą su minėtais susivienijimais ir profesinėmis sąjungomis perdirbėjai laikėsi savo pozicijos ir aiškiai jiems nurodė, kad atmeta jų pateiktą prašymą 20 % padidinti kainas.

153 2001 m. gegužės 9 d. B. elektroniniame laiške S., kuris nurodytas ginčijamo sprendimo 229 konstatuojamojoje dalyje, nurodyta, kad perdirbėjai susirinko *Anetab* buveinėje „pasirengti diskusijoms su augintojais dėl kainų“, ir tai aiškiai liudija, kad perdirbėjai tarėsi dėl žaliavinio tabako pirkimo kainų.

154 Kaip ir minėtų „veiklos ataskaitų“ bei „vietos ataskaitų“ atveju, galima teigti, kad ginčijamo sprendimo 380 konstatuojamojoje dalyje Komisija pagrįstai nusprendė, jog *Dimon* buvo informuota apie šio sprendimo 150–153 punktuose nurodytų dokumentų turinį, taigi ir apie nagrinėjamus neteisėtus veiksmus, nors tie dokumentai formaliai buvo skirti ne jai.

155 Kalbant apie 1998 m. gegužės 5 d. ataskaitą, kurią B. išsiuntė T. (žr. šio sprendimo 151 punktą), šio sprendimo 144 punkte jau buvo paaiškinta, jog pastarasis veikė *Dimon* vardu ir atliko tarpininko tarp jos ir ieškovės vaidmenį. Dėl 1998 m. gruodžio 14 d. faksogramos (žr. šio sprendimo 150 punktą), kuri buvo nusiųsta *Dimon International*, pakanka konstatuoti, kad dublike ieškovė pati nurodė, jog šioje faksogramoje

ji perdavė tam tikrą informaciją „naujajam akcininkui“. Tačiau tai yra būtent *Dimon*, o ne *Dimon International*.

156 2000 m. spalio 30 d. ir 2001 m. gegužės 9 d. elektroniniai laiškai (žr. šio sprendimo 152 ir 153 punktus) buvo siųsti S. Priešingai nei teigia ieškovė, pastarasis nebuvo eilinis *Dimon International Services* darbuotojas, bet užėmė vieną iš vadovaujančių postų *Dimon* grupėje, todėl, kaip ir T. atveju, Komisija turėjo teisę nuspręsti, kad jis veikė bendrovės, kuri vadovavo šiai grupei, t. y. *Dimon*, vardu. 2002 m. kovo 18 d. atsakyme į Komisijos prašymą pateikti informacijos ieškovė nurodė, kad S. vykdė „*Dimon* grupės Europos regiono direktoriaus“ pareigas. Atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ir kituose raštuose ji taip pat nurodė, kad nuo 2000 m. jis „buvo operacijų Europoje koordinatorius“. Tam tikra 2001 m. gegužės 9 d. elektroniniame laiške ir S. atsakyme į šį laišką esanti informacija taip pat patvirtina, kad *Dimon* grupėje jis užėmė svarbias pareigas. Tame laiške B. taip pat informavo S. apie *Anetab* buveinėje vykusio susirinkimo metu įvykusį susitikimą su *Deltafina* prezidentu, per kurį buvo aptarti du „labai svarbūs“ klausimai, ir pabrėžė, kad pastarasis kuo greičiau jam paskambins, kad tuo klausimu būtų pasiektas susitarimas. Tos pačios dienos elektroniniu laišku S. atsakė B., kad ką tik kalbėjo su *Deltafina* prezidentu ir susitarė greitai susitikti. Jis taip pat pranešė B., kad sutinka su jo pateiktais pasiūlymais dėl pirmiau nurodytų klausimų.

157 Taigi, remdamasi *Dimon* nereagavimu į tai, kad ieškovė dalyvauja darant pažeidimą, nors apie tai ji buvo informuota, Komisija galėjo pagrįstai daryti išvadą, jog šiais konkliudentiniais veiksmais ji pritarė dukterinės bendrovės neteisėtam elgesiui, ir nuspręsti, kad tai yra dar vienas požymis, kad ji daro lemiamą įtaką pastarosios veiksmams (žr. šio sprendimo 146 punktą).

158 Laiškai, priklausantys šio sprendimo 147 punkte nurodytai antrai kategorijai, išvardyti ginčijamo sprendimo 304 išnašoje. Iš esmės tai yra faksogramos arba elektroniniai laiškai, kuriais B. susirašinėjo su T. arba S. Dėl šio sprendimo 144 ir 156 punktuose išdėstytų priežasčių pastarieji du turi būti laikomi veikiančiais *Dimon* vardu.

159 Kai kurie šių laiškų susiję su 1998 m. rugsėjo mėn. sutartimi, dėl kurios iš naujo derėtasi 2001 m. ir pagal kurią tam tikros ieškovės atliekamos tabako perdirbimo operacijos buvo perduotos subrangovei *Cetarsa*. Remiantis šiais laiškais galima daryti išvadą, kad sutartį sudarė B. *Dimon* vardu bei jos naudai ir kad pastaroji, tarpininkaujant T. ir S., iš tikrųjų darė lemiamą įtaką deryboms dėl šios sutarties.

160 1998 m. rugsėjo 9 d. faksogramoje, skirtoje T., B., nurodęs, kad pastaruoju laiku dalyvavo keliuose susitikimuose su *Cetarsa* ir bandė sutvarkyti „neišspręstus *Dimon* reikalus“, aiškiai prašo T. sutikimo dėl tam tikrų sutarties sąlygų, nurodytų vieno šių susitikimų protokole, pridėtame prie minėtos faksogramos. Reikia pažymėti, kad minėtame protokole B. aiškiai įvardijamas kaip *Dimon* atstovas. Dėl to paties aspekto reikia pažymėti, kad 1998 m. rugsėjo 14 d. faksogramoje B. informuoja T., kad „vykdydamas (jo) nurodymus“ dar sykį susitiko su *Cetarsa* ir per tą susitikimą buvo sutarta dėl su šia bendrove pasirašytinos sutarties pakeitimų, dėl kurių jis prašo T. sutikimo. 1998 m. rugsėjo 15 d. faksogramoje B. nurodo T., kad bendrovei *Cetarsa* pateikė pakeitimo pasiūlymą, kurį jis jam perdavė išvakarėse, ir kad šis perdirbėjas pateikė priešpriešinį pasiūlymą. B. prašo T. pranešti, ar reikia jį priimti. Galiausiai reikia pažymėti, kad galutinėje su *Cetarsa* sudarytos sutarties versijoje, kurią 1998 m. rugsėjo 18 d. faksograma B. atsiuntė T., *Dimon* aiškiai įvardyta kaip viena sutarties šalių, o B. – kaip jos atstovas.

161 Taip pat reikia pažymėti, kad 2001 m. balandžio 3 d. elektroniniu laišku B. informavo S. apie naujų derybų dėl šio sprendimo 160 punkte minėtos sutarties eigą ir išreiškė nuogąstavimų, kad *Cetarsa* reikalauja iš *Dimon* tokių pat sąlygų, dėl kokių ji susitarė su *Deltafina* prezidentu M. lygiagrečiai sudarytoje sutartyje su juo *Universal* vardu, ir paragino S. dėl to klausimo susisiekti su M. Remiantis rytojaus dienos S. elektroniniu laišku B. darytina išvada, kad S. tikrai bandė susisiekti su M.

162 Galiausiai reikia pažymėti, kad 2001 m. kovo 7 d. elektroniniame laiške B. pateikia S. ataskaitą apie išvakarėse įvykusį, „kaip tartasi Kamberlyje" (*Dimon International Services* buveinė Jungtinėje Karalystėje), susitikimą su *Cetarsa* atstovu, kuriame jie diskutavo būtent apie tam tikrus sutarties, dėl kurios su ta bendrove vyko naujos derybos, aspektus.

163 Kituose laiškuose, kurie priklauso šio sprendimo 147 punkte nurodytai antrai kategorijai, kalbama apie sutartį, pagal kurią *Deltafina* iš ieškovės perka didelę dalį perdirbto tabako. 1998 m. rugsėjo 14 d. faksogramoje T. prašo B. patikslinti tam tikras kainas ir kitas sąlygas, dėl kurių susitarta toje sutartyje. Tos pačios dienos faksogramoje B. pateikė patikslinimus T. Taip pat šio sprendimo 150 punkte minėtoje 1998 m. gruodžio 14 d. faksogramoje B. kalba ne tik apie nagrinėjamus neteisėtus veiksmus, bet ir atsako į D., kuris, be kita ko, buvo *Dimon* valdybos narys, pateiktą klausimą dėl šios sutarties vykdymo. Galiausiai, šio sprendimo 153 ir 156 punktuose minėtas 2001 m. gegužės 9 d. elektroninis laiškas įrodo ne tik tai, kad *Dimon* buvo informuota apie minėtus veiksmus, bet ir tai, kad ji darė įtaką ieškovės ir *Deltafina* prekybiniams santykiams.

164 Ieškovės argumentas, kad šio sprendimo 158–163 punktuose nagrinėjami elektroniniai laiškai visiškai nesusiję su žaliavinio tabako pirkimu, neturi jokios reikšmės. Iš tikrųjų, dukterinės bendrovės savarankiškumas patronuojančios bendrovės atžvilgiu neturi būti vertinamas tik pagal jos veiklą, susijusią su prekėmis, dėl kurių buvo

daromas pažeidimas. Kaip jau pažymėta šio sprendimo 102 punkte, aiškinantis, ar dukterinė bendrovė savo elgesį rinkoje nustato savarankiškai, reikia atsižvelgti į visas svarbias aplinkybes, susijusias su dukterinę įmonę ir patronuojančią bendrovę siejančias ekonominiais, organizaciniais ir teisiniais ryšiais, kurie kiekvienu atveju gali skirtis ir todėl neturi būti išsamiai išvardyti.

165 Galiausiai, trečiajai šio sprendimo 147 punkte nurodytų laiškų kategorijai priklausantys laiškai išvardyti ginčijamo sprendimo 305 išnašoje.

166 Tai elektroniniai laiškai, kuriuos B. adresavo S. ir kurie, kaip ginčijamo sprendimo 379 konstatuojamojoje dalyje pažymi Komisija, susiję apskritai su žaliavinio tabako pirkimo sąlygomis ir Ispanijoje taikomais teisės aktais. Šie laiškai yra svarbūs, nes jie įrodo, kad *Dimon*, tarpininkaujant S., atidžiai stebėjo situaciją Ispanijos rinkoje.

— Dėl ieškovės pateiktų argumentų, kuriais ji įrodo, kad rinkoje veikė savarankiškai

167 Visų pirma reikia pažymėti, kad didelę dalį argumentų ieškovė grindžia teiginiu, jog lemiama įtaka, kurią turi daryti patronuojanti bendrovė, kad būtų pripažinta atsakinga už dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą, turi būti susijusi su veikla, kuri tiesiogiai susijusi su minėtu pažeidimu, šiuo atveju – su žaliavinio tabako pirkimu. Dėl šio sprendimo 102 ir 164 punktuose išdėstytų motyvų šiam teiginiui pritarti negalima.

168 Taigi ieškovės teiginys, kad jokia *Dimon* grupės įmonė nedarė įtakos su žaliavinio tabako pirkimu susijusiai jos veiklai, yra, kaip bus matyti iš toliau dėstomų argumentų, ne tik netikslus, bet ir nepakankamas įrodyti, kad po to, kai ją įsigijo *Dimon*, rinkoje ji veikė savarankiškai. Tą patį reikia pasakyti ir apie teiginį, kad dėl žaliavinio tabako pirkimo politikos ji nesikonsultavo nei su *Dimon*, nei su jokia kita *Dimon* grupės bendrove. Šie teiginiai tuo labiau neįtikinantys, nes, kaip galima teigti remiantis šio sprendimo 158–163 punktuose nagrinėtais dokumentais, tarpininkaujant T. arba S. *Dimon* aktyviai dalyvavo ir kituose ieškovės prekybos politikos aspektuose, t. y. tam tikrų žaliavinio tabako perdirbimo operacijų perdavime subrangovams ir perdirbto tabako pardavime.

169 Taip pat iš karto reikia atmesti ieškovės argumentą, kad Komisija nepakankamai įrodė, jog *Dimon* arba kuri nors kita *Dimon* grupės įmonė jai davė nurodymą daryti pažeidimą ar tiesiogiai dalyvavo jį darant. Kaip nurodyta šio sprendimo 103 punkte, ne dėl to, kad patronuojanti bendrovė kurstė dukterinę įmonę padaryti pažeidimą, ir tuo labiau ne dėl to, kad patronuojanti bendrovė dalyvavo darant pažeidimą, o todėl, kad jos sudaro vieną įmonę pagal EB 81 straipsnį, Komisija gali patronuojančiai bendrovei adresuoti sprendimą, kuriuo skiriamos baudos.

170 Kalbant apie argumentą, kad, įsigijusi ieškovę, *Intabex* nusprendė pakeisti tris iš keturių jos valdybos narių, reikia pažymėti, kad jis ne tik nesukelia abejonių Komisijos teiginio pagrįstumu, bet veikiau įrodo, kaip minėta šio sprendimo 145 punkte, kad *Dimon* neketino ieškovei suteikti visiško savarankiškumo, siekė prižiūrėti jos veiklą ir padaryti taip, kad ta veikla būtų vykdoma atsižvelgiant į *Dimon* grupės prekybos politiką. Dėl šio aspekto reikia priminti, kad, pirma, *Dimon* valdė 100 % *Intabex* kapitalo,

o pastaroji ieškovės veikloje dalyvavo tik finansiškai, ir, antra, tuo metu, kai *Intabex* paskyrė du naujus ieškovės valdybos narius, šie jau ėjo pareigas kitose *Dimon* grupės įmonėse (žr. šio sprendimo 143 punktą).

171 Dėl aplinkybės, kad, *Intabex* įsigijus ieškovę, pirma, B. buvo paliktas eiti valdybos pirmininko pareigas, ir, antra, buvo išsaugota ta pati jo komanda, atsakinga už vadovavimą ir pirkimų valdymą, reikia pasakyti, kad ji savaime neįrodo, jog ieškovė rinkoje veikė savarankiškai, net kiek tai susiję vien su žaliavinio tabako pirkimu. Pirma, kaip ieškovė nurodė atsakyme į pranešimą apie kaltinimus, toks buvo *Dimon*, o ne jos pačios sprendimas. Antra, visiškai įprasta, kad tarptautinė grupė, įsigijusi visą tam tikroje nacionalinėje rinkoje, kurioje anksčiau nevykdė jokios veiklos, veikiančios bendrovės įstatinį kapitalą, palieka kai kuriuos senuosius tos bendrovės vadovus ir personalą, kuris buvo atsakingas už pirkimą.

172 Galiausiai dėl vadovavimo sutarties reikia pasakyti, kad nors pagal ją B. suteikti platūs įgaliojimai dėl ieškovės valdymo ir ypač dėl žaliavinio tabako pirkimo, vis dėlto tos sutarties 1 straipsnio 1 dalyje aiškiai nustatyta, kad jis privalo veikti laikydamasis, be kita ko, „[ieškovės] valdybos nustatytų metodų ir procedūrų“. Be to, pagal vadovavimo sutarties 1 straipsnio 2 dalį B. privalo „nuolat ir išsamiai informuoti [valdybą] apie bendrovės veiklos eigą ir nurodytu laiku bei forma parengti bei pateikti ataskaitas, kurių [minėta] valdyba gali paprašyti“. Taigi visiškai akivaizdu, kad vykdydamas pareigas, įskaitant ir susijusias su žaliavinio tabako pirkimu, B. buvo atskaitingas ieškovės valdybai ir turėjo laikytis nurodymų, kuriuos ji galėjo jam pateikti. Beje, per posėdį Bendrajam Teismui pateikus klausimą šia tema, ieškovė aiškiai pripažino, kad, kaip ir bet kurios kitos Ispanijos bendrovės atveju, jos valdyba turėjo galių atmesti, pakeisti ar panaikinti generalinio direktoriaus sprendimus. Aplinkybė, net jei ją

laikytume įrodyta, kad iš tikrųjų ieškovės valdyba niekada taip nesielgė ir nerengė minėtų „metodų“ ar „procedūrų“, negali reikšti, priešingai nei teigia ieškovė, kad B. turėjo visišką veiksmų laisvę, kiek tai susiję su bendrovės valdymu ar jos žaliavinio tabako pirkimo politika. Taip pat reikia pažymėti, jog tai, kad vadovavimo sutartimi B. suteikti įgaliojimai, nėra nieko neįprasto, ir dėl to ieškovė niekuo neišsiskiria iš kitų pagal Ispanijos teisę įsteigtų bendrovių, nors pastaroji siekia įtikinti, jog yra priešingai. Iš tiesų, pakankamai dažnas reiškinys, kad bendrovės valdyba neužsiima einamaisiais bendrovės reikalais.

173 Atsižvelgiant į šio sprendimo 145 punkte išdėstytą teiginį, kad, tarpininkaujant į ieškovės valdybą *Dimon* paskirtiems nariams, ypač T., ši bendrovė prižiūrėjo jos veiklą, vadovavimo sutartimi ir B. suteiktais įgaliojimais grindžiami argumentai yra neįtikinantys. Taip pat, kiek tai plačiau susiję su aplinkybe, kad ieškovė turi vietos vadovybę, pritariant Komisijai reikia daryti išvadą, jog ta aplinkybė savaime neįrodo, kad ieškovė savarankiškai ir neatsižvelgdama į patronuojančią bendrovę nustato savo elgesį rinkoje. Taigi, nors šiuo atveju ieškovės padėtis tikrai buvo tokia, vis dėlto ji veikė prižiūrint *Dimon* ir pastaroji netgi atliko aktyvų vaidmenį sprendžiant tam tikrus ieškovės prekybos politikos klausimus (žr., be kita ko, šio sprendimo 158–163 punktus).

174 Remiantis visais išdėstytais argumentais darytina išvada, kad Komisija pagrįstai nusprendė, jog nuo 1997 m. lapkričio 18 d. ieškovė ir *Dimon* sudaro vieną ūkio subjektą, ir todėl pastarąją pripažino solidariai atsakinga už pažeidimą ir baudos sumokėjimą bei ją nurodė kaip vieną iš ginčijamo sprendimo adresatų.

175 Atsižvelgiant į šio sprendimo 109–111 punktuose išdėstytus principus darytina išvada, kad Komisija taip pat pagrįstai rėmėsi 2003 m., kurie buvo paskutiniai metai iki ginčijamo sprendimo priėmimo, *Dimon* konsoliduota apyvarta, kad apskaičiuotų Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą 10 % nuo apyvartos ribą.

176 Taigi ieškinio pirmojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

2. *Dėl trečios dalies, susijusios su vienodo požiūrio principo pažeidimu ir nemotyvavimu*

a) Šalių argumentai

177 Visų pirma ieškovė teigia, kad tik atsiliepime į ieškinį Komisija, pažeisdama pareigą motyvuoti, pirmą kartą nurodė priežastis, dėl kurių *Dimon* turėjo būti pripažinta solidariai atsakinga už nagrinėjamą pažeidimą. Ji konkrečiai nurodo, kad nei pranešime apie kaltinimus, nei ginčijamame sprendime Komisija, kalbėdama šiuo klausimu, nesirėmė aplinkybe, kad T. buvo vienas iš jos valdybos narių ir *Dimon* „svarbus direktorius“, kad pastarajai jis perduodavo iš B. gautų ataskaitų kopijas ir kad per jį *Dimon* realiai darė lemiamą įtaką ieškovei.

178 Antra, ieškovė teigia, kad galimą, iš vienos pusės, patronuojančių bendrovių *Taes* bei *Cetarsa* ir, iš kitos pusės, jos patronuojančios bendrovės atsakomybę Komisija įvertino remdamasi „visiškai skirtingais“ kriterijais ir taip pažeidė vienodo požiūrio principą.

179 Komisija teigia, kad ieškinio pirmojo pagrindo trečia dalis turi būti atmesta kaip nepriimtina, nes abu ją sudarantys kaltinimai yra nauji.

180 Bet kokiu atveju šie du kaltinimai yra nepagrįsti.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

181 Pirma, kalbant apie kaltinimą, susijusį su tariamu vienodo požiūrio principo pažeidimu, pakanka konstatuoti, kad tai yra dublike suformuluotas naujas pagrindas, nepagrįstas per procedūrą nustatytomis teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis. Todėl, remiantis Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalimi, jis turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

182 Antra, kalbant apie kaltinimą, susijusį su tariamu nemotyvavimu, reikia konstatuoti, kad ieškovė pirmą kartą jį iškėlė taip pat tik dublike. Tačiau ši aplinkybė nereiškia, kad Bendrasis Teismas šioje byloje negali jo nagrinėti. Kai nagrinėjamas ieškinys dėl panaikinimo, pagrindas, susijęs su teisės akto nemotyvavimu ar nepakankamu jo motyvavimu, yra viešosios tvarkos išlyga grindžiamas pagrindas, kurį Sąjungos teismas gali ir net privalo iškelti savo iniciatyva ir kurį, dėl šios priežasties, šalys gali nurodyti bet kurioje proceso stadijoje (šiuo klausimu žr. 2001 m. gruodžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Krupp Thyssen Stainless ir Acciai speciali Terni prieš Komisiją*, T-45/98 ir T-47/98, Rink. p. II-3757, 125 punktą).

183 Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, EB 253 straipsniu reikalaujamas motyvavimas turi būti pritaikytas prie nagrinėjamo teisės akto pobūdžio ir aiškiai bei nedviprasmiškai atspindėti tą teisės aktą priėmusios institucijos argumentus, kad

suinteresuotosios šalys galėtų susipažinti su priimtos priemonės pagrįstumu, o kompetentingas teismas – vykdyti kontrolę. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes – visų pirma į teisės akto turinį, nurodytų motyvų pobūdį ir adresatų bei kitų asmenų, su kuriais teisės aktas tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, suinteresuotumą gauti paaiškinimus. Nereikalaujama motyvuojant išvardyti visų susijusių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes klausimas, ar teisės akto motyvavimas atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant ne tik į jo formuluotę, bet ir į aplinkybes bei visas atitinkamą klausimą reglamentuojančias teisės normas (žr. 1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 63 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką bei 110 punkte minėto Sprendimo *Hoek Loos prieš Komisiją* 58 punktą).

184 Nusistovėjusioje teismų praktikoje taip pat nustatyta, kad jeigu taikant EB 81 straipsnį priimtas sprendimas susijęs su keliais adresatais ir kyla pažeidimo inkriminavimo problemų, jis turi būti pakankamai motyvuotas kiekvieno adresato atžvilgiu, visų pirma tų, kurie, remiantis šiuo sprendimu, turi atsakyti už šį pažeidimą (1994 m. balandžio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AWS Benelux prieš Komisiją*, T-38/92, Rink. p. II-211, 26 punktas ir 2006 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Akzo Nobel prieš Komisiją*, T-330/01, Rink. p. II-3389, 93 punktas).

185 Šioje byloje, remiantis šio sprendimo 27–37 punktuose pateikta ginčijamo sprendimo dalies, susijusios su jo adresatais, santrauka bei šio sprendimo 114–129 punktuose nurodytais teiginiais, darytina išvada, kad minėtame sprendime Komisija pakankamai motyvavo priežastis, dėl kurių nusprendė *Dimon* priskirti atsakomybę už ieškovės padarytą pažeidimą. Darydama nuorodą į Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo praktiką Komisija nurodė principus, kuriuos ketino taikyti nustatydama minėtus adresatus. Kiek tai susiję su *Dimon*, visų pirma ji nurodė, kad nuo 1997 m. antrojo pusmečio *Dimon* valdė visą ieškovės kapitalą. Paskui ji nusprendė, kad įrodyta, jog *Dimon* iš tikrųjų darė lemiamą įtaką ieškovės elgesiui, ir šiam tikslui rėmėsi ne tik

prezumpcija, kylančia iš to, kad valdomas visas dukterinės bendrovės kapitalas, bet ir minėtą prezumpciją patvirtinančiomis tam tikromis papildomomis aplinkybėmis. Galiausiai Komisija nusprendė, kad nė vienas *Dimon* atsakyme į pranešimą apie kaltinimus pateiktas argumentas neleidžia daryti priešingos išvados.

186 Be to, ieškovė negali tvirtai teigti, kad, kol nebuvo susipažinusi su Komisijos atsiliepimu į ieškinį, negalėjo suprasti, jog Komisija mano, kad T. turi būti laikomas *Dimon* tarpininku. Pirma, dauguma ginčijamo sprendimo 303 ir 304 išnašose nurodytų dokumentų buvo adresuoti T. Antra, atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ir ieškinyje ieškovė pateikė išsamias pastabas apie T. vaidmenį ir funkcijas *Dimon* grupėje bei primygtinai teigė, kad jis negalėjo *Dimon* vardu daryti lemiamos įtakos jos dukterinės bendrovės veiksmams.

187 Todėl ieškinio pirmojo pagrindo trečia dalis turi būti atmesta iš dalies kaip nepriimtina ir iš dalies kaip nepagrįsta.

3. *Dėl antros dalies, susijusios su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies bei proporcingumo principo pažeidimu, kiek tai susiję su solidariosios atsakomybės už baudos sumokėjimą apimties pasekmėmis*

a) Šalių argumentai

188 Ieškinio pirmojo pagrindo antroje dalyje, kuri pateikta kaip alternatyva, ieškovė kaltina Komisiją, kad apskaičiuodama jai skirtos baudos dydį ji neatsižvelgė į ginčijamo sprendimo 386 konstatuojamojoje dalyje jos pačios padarytą išvadą, jog *Dimon*

negalėjo būti laikoma solidariai su ieškove atsakinga už laikotarpį iki 1997 m. antrojo pusmečio. Ji teigia, kad skaičiuojant reikėjo išskirti laikotarpį iki 1997 m. lapkričio 18 d., kai ją įsigijo *Intabex*, ir po šios datos einantį laikotarpį.

189 Taigi, viena vertus, kalbėdama apie pirmąjį laikotarpį, ieškovė mano, kad pradinei jai skirtai baudai Komisija nepagrįstai taikė dauginimo koeficientą 2 atgrasymo tikslams, nes tuo laikotarpiu ji nepriklausė tarptautinei grupei ir *Dimon* jai nedarė lemiamos įtakos. Ji taip pat teigia, kad apskaičiavus baudą už 1996 ir 1997 m. padarytą pažeidimą dar reikia patikrinti, kad „nebūtų viršyta [jai] individualiai skirtinos sankcijos riba pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį (816 381 eurų, t. y. 10 % [nuo jos] apyvartos <…> už 2003–2004 finansinius metus)“.

190 Antra vertus, ieškovė mano, kad bauda už antrąjį laikotarpį turi būti apskaičiuojama iš jai skirtos baudos atimant sumą, kurią ji viena turi sumokėti už dvejus pirmus pažeidimo metus. Ji taip pat teigia, kad dėl antrajame pagrinde išdėstytų priežasčių nereikia taikyti dauginimo koeficiento atgrasymo tikslams.

191 Komisija mano, kad antra dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

192 Net jei *Dimon* negalėtų būti pripažinta solidariai su ieškove atsakinga už nagrinėjamą pažeidimą dėl laikotarpio iki 1997 m. lapkričio 18 d., vis dėlto reikia konstatuoti, jog ši aplinkybė neturi įtakos pastarajai skirtos baudos dydžiui.

193 Dėl šio klausimo reikia pažymėti, kad net jei *Dimon* įsigijo ieškovę, tarpininkaujant *Intabex*, faktiškai tik 1997 m. lapkričio 18 d., vis dėlto ieškovė yra kalta dėl dalyvavimo perdirbėjų kartelyje, kuris yra vienas ir tęstinis pažeidimas (žr. šio sprendimo 21 punktą), visą pažeidimo darymo laikotarpį, t. y. nuo 1996 m. kovo 13 d. Todėl nėra jokios priežasties atskirai skaičiuoti jai skirtą baudą už laikotarpį iki 1997 m. lapkričio 18 d. ir už laikotarpį po šios datos bei taip jai skirti baudą, kurią sudarytų du skirtingi dydžiai už kiekvieną iš šių laikotarpių.

194 Ieškovės nurodyta aplinkybė taip pat neturi reikšmės dauginimo koeficiento 2 taikymui ieškovei skirtai baudai atgrasymo tikslams. Kaip bus išsamiau nurodyta vėliau nagrinėjant ieškinio antrąjį pagrindą, Komisija pagrįstai nusprendė taikyti šį koeficientą remdamasi 2003 m., kurie yra paskutiniai metai iki ginčijamo sprendimo priėmimo, nagrinėjamos įmonės, t. y., ūkio subjekto, sudaryto iš ieškovės ir *Dimon*, kuri vadovauja *Dimon* grupei, kaip įrodyta nagrinėjant ieškinio pirmojo pagrindo pirmą dalį, dydžiu ir bendrais ištekliais. Todėl aplinkybė, kad iki 1997 m. lapkričio 18 d. *Dimon* nebuvo vienas ir tas pats ūkio subjektas kartu su ieškove ir dėl to negalėjo būti pripažinta kartu su ja solidariai atsakinga už pažeidimą, yra visiškai nereikšminga.

195 Tas pats pasakytina ir apie Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatytą 10 % ribą, nes ji apskaičiuojama remiantis bendra apyvarta, kurią nagrinėjama įmonė pasiekė per paskutinius ūkinius metus iki Komisijos sprendimo priėmimo (žr. šio sprendimo 109–111 punktus). Šiuo atveju, kadangi, kaip įrodyta nagrinėjant ieškinio pirmojo pagrindo pirmą dalį, Komisija pagrįstai atsižvelgė į 2003 m. *Dimon* pasiektą konsoliduotą apyvartą šiai ribai nustatyti, yra visiškai nesvarbu, kad *Dimon* negali būti pripažinta atsakinga už pažeidimą laikotarpiu iki 1997 m. lapkričio 18 d.

196 Todėl ieškinio pirmojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

197 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, ieškinio pirmajam pagrindui pritarti negalima. Todėl reikia atmesti reikalavimus dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo iš dalies.

B — *Dėl ieškinio antrojo pagrindo, susijusio su vienodo požiūrio principo pažeidimu*

1. *Šalių argumentai*

198 Ieškovė teigia, kad Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą jai skirtai pradinei baudai taikydama dauginimo koeficientą atgrasymo tikslams, nors *Taes* ir *Deltafina* skirtai baudai tokio koeficiento netaikė.

199 Ieškovė teigia, kad jai skirtai baudai taikydama dauginimo koeficientą Komisija rėmėsi faktu, jog ji priklausė didelius ekonominius ir finansinius pajėgumus turinčiai tarptautinei grupei. Prieveiksminės konstrukcijos „be to“ vartojimas ginčijamo sprendimo 422 konstatuojamosios dalies paskutiniame sakinyje (žr. šio sprendimo 48 punktą) įrodo, jog aplinkybė, kad ji tariamai veikė jos patronuojančiai bendrovei darant lemiamą įtaką, yra visiškai antraeilis pagrindas.

200 Ieškovė nurodo, kad *Taes* ir *Deltafina* priklausė bendrovių grupei, kurių ekonominiai ir finansiniai pajėgumai nepalyginti didesni už *Dimon* grupės. Todėl šioms bendrovėms skirta bauda taip pat turėjo būti padidinta atgrasymo tikslams.

201 Ieškovė taip pat teigia, kad net jei reikėtų pripažinti, jog Komisija gali nustatyti dauginimo koeficientą tik atsižvelgdama į atsakingomis už pažeidimą pripažintų įmonių apyvartą, vienodo požiūrio principas vis tiek būtų pažeistas. Ji atkreipia dėmesį, kad *Taes* skirtai pradinei baudai taikydama dauginimo koeficientą Komisija realiai neatsižvelgė į *Deltafina* apyvartą, nors pastaroji taip pat dalyvavo darant pažeidimą.

202 Ieškovė papildomai prašo Bendrojo Teismo sumažinti jai skirtai pradinei baudai pritaikytą dauginimo koeficientą, nes tai būtų neproporcinga atsižvelgiant į WWTE atveju taikytą dauginimo koeficientą.

203 Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, ieškovė Bendrojo Teismo prašo peržiūrėti jai skirtos baudos apskaičiavimą ir panaikinti dauginimo koeficientą arba, nepatenkinus šio prašymo, jį sumažinti.

204 Komisija neigia pažeidusi vienodo požiūrio principą ieškovei nustatytai pradinei baudai taikydama dauginimo koeficientą, o *Taes* ir *Deltafina* skirtai baudai jo netaikydama.

2. *Bendrojo Teismo vertinimas*

205 Dėl atgrasymo sąvokos reikia priminti, jog tai yra vienas iš veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti apskaičiuojant baudą. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką už EB 81 straipsnio pažeidimus skirtų baudų, numatytų Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje, tikslas – nubausti už neteisėtus atitinkamų įmonių veiksmus, taip pat atgrasyti tiek šias įmones, tiek kitus ūkio subjektus nuo konkurencijos teisės taisyklių pažeidimo ateityje (2006 m. birželio 29 d. Sprendimo *Showa Denko prieš Komisiją*, C-289/04 P, Rink. p. I-5859, 16 punktas).

206 Atgrasymo tikslas nurodytas, pavyzdžiui, gairių 1 punkto A dalies ketvirtoje pastraipoje, kur pasakyta, kad „<…> būtina <…> nustatyti tokio dydžio baudą, kuri turėtų pakankamą atgrasomąjį poveikį“.

207 Taip pat reikia priminti, kad nagrinėjamos įmonės dydis ir ekonominis pajėgumas yra veiksniai, į kuriuos galima atsižvelgti apskaičiuojant baudą ir nustatant dauginimo koeficientą atgrasymo tikslams (žr. 205 punkte minėto Sprendimo *Showa Denko prieš Komisiją* 16 ir 29 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).

208 Tai, kad atsižvelgiama į nagrinėjamos įmonės dydį ir bendrus išteklius siekiant užtikrinti atgrasomąjį baudos poveikį, galima paaiškinti siekiu paveikti tą įmonę, nes sankcija neturi būti pernelyg menka, atsižvelgiant, be kita ko, į tos įmonės finansinius pajėgumus.

209 Todėl Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Bendrasis Teismas galėjo pagrįstai manyti, jog dėl turimos bendros „didžiulės“ apyvartos, palyginti su kitų kartelio dalyvių apyvarta, įmonė galėtų lengviau surinkti reikalingas lėšas baudai sumokėti, o tai, siekiant pakankamai atgrasomojo baudos poveikio, pateisina dauginimo koeficiento taikymą (205 punkte minėto Sprendimo *Showa Denko prieš Komisiją* 18 punktas). Teisingumo Teismas tokią išvadą padarė priminęs, kad jau ne sykį yra pabrėžęs, jog nustatant baudą labai svarbu atsižvelgti į kiekvienos kartelyje dalyvavusios įmonės bendrą apyvartą (žr. 205 punkte minėto Sprendimo *Showa Denko prieš Komisiją* 17 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

210 Šioje byloje Komisija, remdamasi grupių, kurioms priklausė ieškovė ir WWTE, dydžiu ir „jų dydžiu, palyginti su kitais perdirbėjais“, ieškovei skirtai baudai pritaikė dauginimo koeficientą 2 (t. y. ją padidino 100 %), o WWTE skirtai baudai – 1,5 (t. y. baudą padidino 50 %) (ginčijamo sprendimo 423 konstatuojamoji dalis). Vertindama šių grupių dydį Komisija atsižvelgė į minėtoms grupėms vadovaujančios bendrovės 2003 m. bendrą apyvartą (ta pati konstatuojamoji dalis).

211 Remiantis ginčijamo sprendimo 422 konstatuojamąja dalimi, šiais padidinimais buvo siekiama užtikrinti pakankamą baudos atgrasomąjį poveikį. Komisija nusprendė, kad pradinė bauda, kuri atspindi tik užimamą poziciją rinkoje, ieškovės ir WWTE atveju nebus pakankamai atgrasanti. Dėl šio aspekto ji pažymėjo, kad nors šios įmonės užėmė santykiniai nedideles Ispanijos žaliavinio tabako pirkimo rinkos dalis, jos vis dėlto priklausė tarptautinėms grupėms, turinčioms „didelius ekonominius ir finansinius

pajėgumus“ ir, „be to, jos veikė atitinkamoms jas patronuojančioms bendrovėms darant lemiamą įtaką“ (tos pačios konstatuojamosios dalies antras ir trečias sakiniai).

212 Ieškovės išdėstyti argumentai nepagrįsti nei faktinėmis, nei teisinėmis aplinkybėmis.

213 Pirma, priešingai nei teigia ieškovė, Komisija padidino jai skirtą pradinę baudą, kad ši turėtų pakankamą atgrasomąjį poveikį, ne vien tik dėl to, kad ji priklausė didelius ekonominius ir finansinius pajėgumus turinčiai bendrovių grupei. Nors didinant baudą tikrai buvo siekiama atsižvelgti į *Dimon* grupės dydį bei bendrus išteklius, vis dėl to Komisija ją didino tik todėl, kad ieškovė ne tik priklausė minėtai grupei, bet ir su tai grupei vadovaujančia bendrove sudarė vieną ūkio subjektą arba, kitaip tariant, vieną ir tą pačią įmonę pagal EB 81 straipsnį. Reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 99–103 punktuose nurodytą teismų praktiką ir į ginčijamo sprendimo 377–386 konstatuojamąsias dalis, kuriose Komisija įrodė, jog ieškovė ir *Dimon* kartu sudarė vieną ir tą pačią įmonę, ginčijamo sprendimo 422 konstatuojamosios dalies du paskutinai sakiniai (žr. šio sprendimo 211 punktą) turi būti skaitomi kartu ir gali būti suprantami tik ta prasme.

214 Antra, kai, kaip ir šioje byloje, Komisija, taikydama dauginimo koeficientą atgrasymo tikslams, naudoja nagrinėjamos įmonės dydį ir bendrus išteklius kaip vertinimo kriterijų, ta įmonė gali faktiškai apimti Bendrijos konkurencijos taisykles pažeidusios

bendrovės patronuojančią bendrovę tik tuo atveju, jei ji tikrai daro lemiamą įtaką minėtos bendrovės veiksmams.

215 Įmonė, į kurios dydį ir bendrus išteklius atsižvelgiama, dažniausiai painiojama su teismų praktikoje apibrėžta įmone pagal EB 81 straipsnį. Kaip nurodyta šio sprendimo 208 punkte, tai, kad atsižvelgiama į šiuos kriterijus siekiant užtikrinti pakankamą baudos atgrasomąjį poveikį, galima paaiškinti siekiu paveikti įmonę, kuriai skirta bauda. Siekiama tikslo užtikrinti baudos veiksmingumą nustatant jos dydį atsižvelgus į tos įmonės bendruosius išteklius ir jos pajėgumą surinkti lėšų baudai sumokėti. Jei pažeidimą padariusi bendrovė rinkoje veikia savarankiškai ir viena sudaro atskirą įmonę, toks tikslas, atsižvelgiant į šį savarankiškumą, logiškai gali būti taikomas tik tai bendrovei, o ne ir kitoms grupės, kuriai ji priklauso, bendrovėms. Jei tokiu atveju Komisija, priimdama sprendimą taikyti dauginimo koeficientą atgrasymo tikslams, privalėtų atsižvelgti į tokios grupės dydį ir ekonominį pajėgumą, ne tik siekiamas atgrasomasis poveikis faktiškai būtų daromas kitam subjektui, o ne vien už pažeidimą atsakingai įmonei, bet ir bauda galėtų tapti pernelyg didelė, ypač atsižvelgiant į tos įmonės finansinius pajėgumus, o tai pažeistų proporcingumo principą.

216 Trečia, reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, vienodo požiūrio principas pažeidžiamas tik tuo atveju, kai panašios situacijos vertinamos skirtingai arba kai skirtingos situacijos vertinamos vienodai, nebent toks vertinimas gali būti objektyviai pagrįstas (133 punkte minėtų sprendimų *Sermide* 28 punktas ir *BPB de Eendracht prieš Komisiją* 309 punktas).

217 Šioje byloje, iš vienos pusės – ieškovė, o iš kitos – *Taes* ir *Deltafina* nebuvo panašiose situacijose, nes ieškovės patronuojanti bendrovė, priešingai nei kitų dviejų įmonių patronuojanti bendrovė, buvo pripažinta solidariai atsakinga už dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą, nes tikrai darė lemiamą įtaką jos prekybos politikai (žr. 18 ir 375–386 konstatuojamąsias dalis bei šio sprendimo 32-36 punktus). Remiantis šio sprendimo 99–103 punktuose nurodytais principais, ieškovė ir *Dimon* buvo pripažintos kartu sudariusiomis vieną ir tą pačią įmonę pagal EB 81 straipsnį, kurios dydis ir bendrieji ištekliai nulėmė sprendimą taikyti dauginimo koeficientą atgrasymo tikslams.

218 Dėl tų pačių priežasčių ieškovė negali kaltinti Komisijos, kad ši neatsižvelgė į *Deltafina* pasiektą apyvartą taikydama dauginimo koeficientą *Taes* skirtai pradinei baudai. Komisija niekada neteigė, kad *Deltafina* gali daryti įtaką giminingai bendrovei *Taes*, nei, juo labiau, kad ji tikrai tokią įtaką darė. Kadangi šios dvi bendrovės nebuvo pripažintos kartu sudarančiomis vieną ūkio subjektą, nebuvo galima atsižvelgti į pirmosios bendrovės dydį ir išteklius priimant sprendimą antrajai bendrovei skirtai pradinei baudai taikyti dauginimo koeficientą atgrasymo tikslams.

219 Ketvirta, paprasčiausiai palyginus 2003 m. *Dimon* pasiektą apyvartą, t. y. 1 271 700 000 USD, su SCC, kuri yra pagrindinė WWTE patronuojanti įmonė, tais pačiais metais pasiekta apyvarta, t. y. 993 716 000 USD, galima daryti išvadą, jog *Dimon* atveju pritaikytas dauginimo koeficientas 2 nėra akivaizdžiai neproporcingas WWTE atveju taikyto dauginimo koeficiento 1,5 atžvilgiu.

220 Remiantis išdėstytais argumentais darytina išvada, kad antrasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas ir kad dėl to nereikia panaikinti ar sumažinti ieškovei skirtai pradinei baudai atgrasymo tikslams taikytą dauginimo koeficientą.

C — *Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, susijusio su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu*

1. *Šalių argumentai*

221 Ieškovė teigia nutraukusi pažeidimą iš karto po to, kai Komisija ėmėsi pirmųjų veiksmų, ir ją kaltina pažeidus jos teisėtus lūkesčius neatsižvelgus, pagal gairių 3 punktą ir sprendimų priėmimo praktiką, į šią lengvinančią aplinkybę, kai nustatė jai skirtiną baudą.

222 Dublike ieškovė teigia, kad nors pagal Reglamentą Nr. 1/2003 Komisija, nustatydama baudas, turi diskreciją, tai vis dėlto nereiškia, kad ji gali nepaisyti pačios sau nustatytų taisyklių, šiuo atveju išdėstytų gairėse. Ji pripažįsta, kad Komisija neprivalo automatiškai sumažinti baudą arba nustatyti lengvinančią aplinkybę, tačiau mano, kad esant tokios aplinkybės egzistavimo požymiams, ji turi į ją atsižvelgti ir sprendime nurodyti priežastis, kuriomis remdamasi ji mano, kad minėta aplinkybe galima arba negalima pagrįsti baudos sumažinimą.

223 Be to, ieškovė teigia, kad Komisija negali teigti, jog į pažeidimo nutraukimą iš karto po to, kai Komisija ėmėsi pirmųjų veiksmų, negalima atsižvelgti kaip į lengvinančią aplinkybę, jei konkurencijos taisyklių pažeidimas sunkus ir tyčinis ir jei šis nutraukimas padarė teigiamą poveikį minėto pažeidimo trukmei.

224 Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, ieškovė Bendrojo Teismo prašo sumažinti jai skirtą baudą.

225 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

2. *Bendrojo Teismo vertinimas*

226 Ieškinyje ieškovė kaltina Komisiją jos atveju nepripažinus lengvinančia aplinkybe jos atsakyme į pranešimą apie kaltinimus nurodytos aplinkybės, kad ji nutraukė pažeidimą iš karto po to, kai Komisija ėmėsi pirmųjų veiksmų.

227 Dėl šio aspekto reikia priminti, kad skirdama baudas Komisija iš esmės privalo laikytis savo pačios priimtų gairių. Tačiau gairėse nenurodyta, kad Komisija visada privalo atskirai atsižvelgti į kiekvieną jų 3 punkte nurodytą lengvinančią aplinkybę ir neprivalo automatiškai papildomai sumažinti baudos, nes tinkamą baudos sumažinimo dėl lengvinančių aplinkybių dydį reikia nustatyti bendrai įvertinus visas svarbias aplinkybes. Iš tiesų, priėmus gaires, netapo nereikšminga ankstesnė teismų praktika, pagal kurią Komisija turi diskreciją, jai leidžiančią, nelygu bylos aplinkybės, nustatant

baudas, kurias ji ketina skirti, atsižvelgti arba neatsižvelgti į tam tikrus veiksnius. Nesant gairėse privalomų nurodymų dėl lengvinančių aplinkybių, į kurias gali būti atsižvelgta, reikia daryti prielaidą, kad Komisija turėjo tam tikrą laisvę bendrai įvertinti, kiek ji gali sumažinti baudas dėl lengvinančių aplinkybių (žr. 2006 m. gruodžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Raiffeisen Zentralbank Österreich prieš Komisiją* 473 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

228 Remiantis gairių 3 punkto trečia įtrauka, „pažeidimo nutraukimas Komisijai įsikišus (visų pirma jai atlikus patikrinimus)“ yra viena iš lengvinančių aplinkybių.

229 Tačiau, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, šis nutraukimas logiškai galėtų būti lengvinanti aplinkybė tik jeigu būtų priežasčių manyti, kad nagrinėjamos įmonės šiais veiksmais buvo paskatintos nutraukti konkurenciją ribojančius veiksmus, nes ši gairių nuostata netaikoma, kai pažeidimas jau buvo nutrauktas iki pirmųjų Komisijos veiksmų (2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Dalmine prieš Komisiją*, T-50/00, Rink. p. II-2395, 328 ir 329 punktai, šis sprendimas patvirtintas apeliacine tvarka priimtu 2007 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Dalmine prieš Komisiją*, C-407/04 P, Rink. p. I-829, 158 punktas).

230 Šiuo atveju pažeidimas buvo nutrauktas 2001 m. rugpjūčio 10 d., t. y. dar iki pirmo Komisijos atlikto patikrinimo, kuris įvyko 2001 m. spalio 3 d. Kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 432 konstatuojamojoje dalyje, nors perdirbėjai deklaravo, jog jų kartelis nustojo veikti būtent tą dieną, Komisija nustatė ankstesnę kartelio pabaigos datą, nes jos turimas „paskutinis įrodymas“ yra 2001 m. rugpjūčio 10 d. susirinkimas,

nurodytas ginčijamo sprendimo 260 konstatuojamojoje dalyje. Todėl pažeidimo nutraukimas negali būti laikomas lengvinančia aplinkybe baudos dydžio nustatymo tikslams.

231 Reikia pažymėti, kad net jei Komisija būtų nusprendusi, kad pažeidimas nutrauktas tą pačią dieną, kai ji atliko pirmus patikrinimus, ji galėtų pagrįstai neatsižvelgti į ieškovės nurodytą aplinkybę. Bauda negali būti savaime sumažinama dėl pažeidimo nutraukimo Komisijai įsikišus, o priklauso nuo konkretaus atvejo aplinkybių vertinimo, kurį Komisija atlieka naudodamasi savo diskrecija. Šiuo atveju gairių 3 punkto trečią įtrauką rekomenduojama taikyti įmonei tada, kai nagrinėjamų veiksmų antikonkurencinis pobūdis nėra akivaizdus. Ir, atvirkščiai, iš esmės jos nereikėtų taikyti, jei nagrinėjamas elgesys, jeigu įrodytas, yra aiškiai antikonkurencinis (1999 m. kovo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Aristrain prieš Komisiją*, T-156/94, Rink. p. II-645, 138 punktas ir 2004 m. liepos 8 d. Sprendimo *Mannesmannröhren-Werke prieš Komisiją*, T-44/00, Rink. p. II-2223, 281 punktas).

232 Šioje byloje ieškovės veiksmų antikonkurencinis pobūdis nekelia jokių abejonių. Perdirbėjų kartelis, kurio tikslas nustatyti kainas ir pasidalyti rinką (žr. ginčijamo sprendimo 278–317 konstatuojamąsias dalis), yra klasikinis ir labai sunkus (žr. ginčijamo sprendimo 409–411 konstatuojamąsias dalis) konkurencijos teisės pažeidimas, ir tokio elgesio neteisėtumą Komisija ne kartą patvirtino atlikdama pirmuosius patikrinimus. Tai, kad dalis šio kartelio buvo slapta, patvirtina, jog ieškovė puikiai suprato, kad jos veiksmai yra neteisėti.

233 Dublike ieškovė nurodo naują kaltinimą, susijusį su tuo, kad ginčijamame sprendime Komisija nepateikė paaiškinimų, dėl kokių priežasčių nusprendė neatsižvelgti į nurodytą tariamai lengvinančią aplinkybę.

234 Dėl tų pačių priežasčių, kurios išdėstytos šio sprendimo 182 punkte, galima teigti, kad tai, jog šį kaltinimą ieškovė pirmą kartą pareiškė tik dublike, nereiškia, kad Bendrasis Teismas negali jo nagrinėti šioje byloje.

235 Tačiau šiam kaltinimui negali būti pritarta.

236 Teismų praktikoje nustatyta, kad nors Komisija privalo, remiantis EB 253 straipsniu, motyvuoti savo sprendimus nurodydama faktines aplinkybes, nuo kurių priklauso sprendimo pagrįstumas, ir argumentus, paskatinusius ją priimti šį sprendimą, tačiau pagal šią nuostatą nereikalaujama sprendime aptarti visus faktinių aplinkybių ir teisės klausimus, kurie buvo nagrinėjami administracinėje procedūroje (1983 m. lapkričio 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin prieš Komisiją*, 322/81, Rink. p. 3461, 14 ir 15 punktai ir 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo *Fiskeby Board prieš Komisiją*, T-319/94, Rink. p. II-1331, 127 punktas). Jau buvo nuspręsta, kad Komisija neprivalo pareikšti savo nuomonės apie aplinkybes, kurios akivaizdžiai nesusijusios, nereikšmingos ar antraeilės (2005 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo *Corsica Ferries France prieš Komisiją*, T-349/03, Rink. p. II-2197, 64 punktas). Ta pati išvada taikoma ir tokiu atveju kaip šioje byloje, kai priežastis, dėl kurios per administracinę procedūrą ieškovės nurodyta aplinkybė negali būti laikoma lengvinančia, yra lengvai suprantama (šiuo atžvilgiu žr. 229–232 punktus).

237 Remiantis visais išdėstytais argumentais darytina išvada, kad ieškinio trečiasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas ir kad dėl šios priežasties nereikia ieškovei suteikti papildomo sumažinimo už lengvinančias aplinkybes.

D — *Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo, susijusio su pranešimo dėl bendradarbiavimo ir proporcingumo, teisėtų lūkesčių apsaugos bei vienodo požiūrio principų pažeidimu*

1. *Šalių argumentai*

238 Ieškovė teigia, kad Komisija pažeidė pranešimą dėl bendradarbiavimo ir proporcingumo, teisėtų lūkesčių apsaugos bei vienodo požiūrio principus, pagal minėto pranešimo D punkto 2 dalį jai suteikdama mažesnį baudos sumažinimą nei WWTE, *Cetarsa* ir *Taes*.

239 Visų pirma, ieškovė mano, kad Komisija negali pagrįsti skirtingo požiūrio teigdama, jog ji užginčijo tam tikras pranešime apie kaltinimus nurodytas faktines aplinkybes ir perdirbėjų susitarimų dėl kainų slaptumą.

240 Dėl šio klausimo ji visų pirma teigia, kad atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ji tik pateikė paaiškinimus dėl tam tikrų netiksliai ar neteisingai pranešime apie kaltinimus nurodytų aplinkybių. Konkrečiai, ji niekada nepripažino, kad perdirbėjų sudaryti susitarimai dėl maksimalių vidutinių kainų ir augintojų atstovų sudaryti susitarimai dėl minimalių vidutinių kainų vienas kitą atsveria. Ji taip pat teigia, kad galutinėje ataskaitoje bylas nagrinėjantis pareigūnas pats konstatavo, kad pranešime apie kaltinimus yra tam tikrų netikslumų ir kad atsakymuose į pranešimą apie kaltinimus ir per teismo posėdį perdirbėjų pateikti paaiškinimai suteikė galimybę Komisijai įvairiais klausimais „patikslinti“ sprendimo projekto „turinį“.

241 Antra, ieškovė teigia, kad atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ji neneigė, jog susitarimai dėl maksimalių vidutinių kainų yra „savaime“ slapti. Ji tik paprasčiausiai nurodė, kad perdirbėjų derybų „rezultatas“, maksimali vidutinė kaina, dėl kurios jie susitaria kiekvieno sezono pradžioje ir kurią jie siūlo per kolektyvines derybas su žemės ūkio profesinėmis sąjungomis ir augintojų susivienijimais, tikrai buvo žinomas visam augintojų sektoriui. Ji teigia, kad, kitaip tariant, „ji rėmėsi tuo, kad metų pradžioje perdirbėjų sutarta maksimali vidutinė pirkimo kaina buvo viešai žinoma, nes pasiūlyta per derybas [su žemės ūkio profesinėmis sąjungomis ir augintojų susivienijimais] dėl kainų kaip maksimali kaina, už kurią perdirbėjai pasirengę pirkti tabaką, ji neišvengiamai tapo viešai žinoma kaina“.

242 Antra, ieškovė teigia, kad Komisija neteisingai taikė pranešimą dėl bendradarbiavimo ir pažeidė proporcingumo principą.

243 Dėl šio aspekto ieškovė visų pirma nurodo, kad Komisija suklydo jos atveju netaikydama pranešimo dėl bendradarbiavimo D dalies 2 punkto antros įtraukos ginčijamo sprendimo 454 konstatuojamojoje dalyje nurodžiusi, kad ji iš esmės paneigė tam tikras pranešime apie kaltinimus nurodytas aplinkybes, ir dėl šios priežasties atsisakiusi sumažinti jai skirtą baudą pagal šią nuostatą.

244 Antra, ieškovė teigia, kad aktyviai bendradarbiavo su Komisija nuo to momento, kai ji atliko patikrinimus. Ji pažymi, jog informacija ir paaiškinimai, kuriuos ji pateikė Komisijai, sudarė galimybę pastarajai lengviau suprasti rinkos veikimą ir konkrečius šalių veiksmus bei išaiškinti tam tikrus esminius pažeidimo aspektus. Ji mano, kad dėl to Komisija, remdamasi pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies pirma įtrauka, turėtų sumažinti jai skirtą baudą daugiau kaip 20 %.

245 Trečia, ieškovė mano, kad ji turėjo teisę į tokį patį baudos sumažinimą, kuris buvo taikytas *Taes*, t. y. 40 %, nes ši nepateikė Komisijai informacijos, kurios vertė būtų didesnė už jos pateiktos informacijos vertę.

246 Papildomai ji teigia, kad jai turėjo būti pritaikytas bent jau toks pat baudos sumažinimas kaip *Cetarsa* ir WWTE, t. y. 25 %, nes Komisija neteisingai suprato jos pateiktus paaiškinimus apie susitarimų dėl vidutinių kainų slaptumą.

247 Komisija mano, kad ketvirtasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

248 Pirma, Komisija ginčija ieškovės teiginį, kad atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ji tik nurodė kelis tame pranešime išdėstytų faktinių aplinkybių niuansus. Iš tikrųjų ieškovė užginčijo svarbius minėtų faktinių aplinkybių aspektus. Konkrečiai, ji paneigė, kad perdirbėjų sudaryti susitarimai dėl vidutinių (maksimalių) tiekimo kainų buvo slapti, ir teigė, kad šiuose susitarimuose nenumatyta nieko daugiau, nei augintojų atstovų sudarytuose susitarimuose.

249 Antra, Komisija teigia teisingai taikiusi pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalį ir nepažeidusi proporcingumo principo.

250 Trečia, Komisija neigia pažeidusi vienodo požiūrio principą *Taes*, *Cetarsa* ir WWTE skirtas baudas sumažindama labiau nei ieškovei skirtą baudą. Ji nurodo, kad remdamasi *Taes* pateikta informacija ji, be kita ko, įrodė, jog *Deltafina* taip pat dalyvavo nagrinėjamuose konkurenciją ribojančiuose veiksmuose ir kad ieškovė nenurodė naujų

reikšmingų duomenų, o tik „patikslino jau žinomas aplinkybes“. Ji teigia, kad *Taes*, *Cetarsa* ir WWTE, priešingai nei ieškovė, neneigė perdirbėjų sudarytų susitarimų dėl vidutinės (maksimalios) tiekimo kainos slaptumo. Galiausiai *Taes*, priešingai nei ieškovė, neginčijo tam tikrų kitų pranešime apie kaltinimus nurodytų aplinkybių.

2. *Bendrojo Teismo vertinimas*

251 Prieš nagrinėjant įvairius ieškovės nurodytus argumentus, reikia pateikti kelis bendro pobūdžio vertinimus.

252 Primintina, kad Komisija turi didelę diskreciją taikydama baudų nustatymo metodą ir todėl gali atsižvelgti į daugelį veiksnių, tarp kurių yra nagrinėjamų įmonių bendradarbiavimas per šios institucijos tarnybų atliekamą tyrimą. Komisija šiuo klausimu turi didelę diskreciją vertinti įmonės bendradarbiavimo kokybę ir naudą, visų pirma palyginti su kitų įmonių įnašu (2007 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SGL Darbon prieš Komisiją*, C-328/05 P, Rink. p. I-3921, 81 ir 88 punktai).

253 Kad būtų galima pagrįsti baudos sumažinimą už bendradarbiavimą, įmonės veiksmai turi padėti Komisijai įvykdyti užduotį nustatyti bei užkirsti kelią konkurencijos teisės pažeidimams (žr. 110 punkte minėto Sprendimo *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją* 499 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką) ir įrodyti siekį tikrai bendradarbiauti (99 punkte minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 395 ir 396 punktai).

254 Pranešime dėl bendradarbiavimo Komisija apibrėžė sąlygas, kurioms esant įmonėms, bendradarbiaujančioms su ja per tyrimą dėl kartelio, gali būti neskiriama arba sumažinama bauda, kuri joms būtų skirta kitu atveju (žr. pranešimo dėl bendradarbiavimo A punkto 3 dalį).

255 Pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkte „Reikšmingas baudos sumažinimas“ numatyta:

„1. Jei įmonė bendradarbiauja su Komisija, nors neįvykdytos visos B ir C (punktų) sąlygos, bauda, kuri jai būtų skirta, jei nebūtų bendradarbiavusi, sumažinama 10–50 %.

2. Taip visų pirma yra tuomet, kai:

— iki išsiunčiant pranešimą apie kaltinimus įmonė suteikė Komisijai informacijos, pateikė dokumentus ar kitus įrodymus, padedančius atskleisti padarytą pažeidimą,

— gavusi pranešimą apie kaltinimus įmonė informuoja Komisiją, kad neginčija faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindžia savo kaltinimus.“

256 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad remiantis ginčijamo sprendimo 450 konstatuojamojoje dalyje išdėstytais argumentais yra aišku, jog ieškovė neįvykdė pranešimo dėl bendradarbiavimo B ir C punktų taikymo sąlygų, todėl jos elgesys turėjo būti vertinamas pagal to pranešimo D punktą.

257 Įvairūs argumentai, kuriuos ieškovė išdėstė šiame pagrinde, gali būti suskirstyti į dvi dalis. Pirma dalis susijusi su pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies antros įtraukos netaikymu ieškovei. Antra dalis susijusi su ieškovės bendradarbiavimo kokybe, palyginti su *Taes*, *Cetarsa* ir WWTE bendradarbiavimo kokybe.

a) Dėl pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies antros įtraukos netaikymo ieškovei

258 Ginčijamo sprendimo 454 konstatuojamojoje dalyje Komisija sumažino ieškovei skirtą baudą 20 % tik pagal pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies pirmą įtrauką. Kartu skaitant šią ir ginčijamo sprendimo 453 konstatuojamąją dalį darytina išvada, kad nepaisant to, jog ieškovė apskritai pripažino, kad neginčija faktinių aplinkybių, kuriomis grindžiamai jai skirti kaltinimai, tikslumo, Komisija nusprendė jai netaikyti tos pačios dalies antros įtraukos dėl dviejų priežasčių.

259 Pirma, ieškovės teiginiai neatitinka nustatytų faktinių aplinkybių, t. y. teiginys, kad, iš vienos pusės, perdirbėjų susitarimai dėl vidutinių (maksimalių) tiekimo kainų ir, iš kitos pusės, augintojų bei perdirbėjų sudaryti susitarimai dėl minimalių vidutinių kainų kiekvienam augintojų susivienijimui yra identiški ir kad dėl to perdirbėjų ir augintojų veiksmai panaikina vieni kitų galimą antikonkurencinį poveikį. Dėl šio klausimo Komisija daro nuorodą į ieškovės atsakymo į pranešimą apie kaltinimus 18–45 puslapius.

260 Reikia konstatuoti, kad nurodytuose ieškovės atsakymo į pranešimą apie kaltinimus puslapiuose tokio teiginio nėra. Beje, taikant proceso organizavimo priemones paprašyta nurodyti atsakymo ištraukas, kuriose yra toks teiginys, Komisija pripažino, kad jis nėra aiškiai suformuluotas, tačiau apie jį galima numanyti remiantis tam tikrais ieškovės jame pateiktais argumentais. Per teismo posėdį atsakydama į dėl šio aspekto Bendrojo Teismo pateiktą klausimą, Komisija pakartojo tą patį paaiškinimą.

261 Net jei Komisija galėtų remtis paprasčiausiu implicitiniu teiginiu, kad įrodytų, jog ginčijamas faktinių aplinkybių teisingumas, kaip nurodyta pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies antroje įtraukoje, šiuo atveju remiantis Komisijos nurodytais argumentais negalima daryti išvados, kad ieškovė teigė, jog abi susitarimų rūšys, nurodytos ginčijamo sprendimo 259 konstatuojamojoje dalyje, yra identiškos ir kad dėl to galimas perdirbėjų ir augintojų antikonkurencinių veiksmų poveikis vienas kitą panaikina. Šiais argumentais ieškovė norėjo tik išreikšti nuomonę, kad net jei perdirbėjų susitarimai dėl vidutinių (maksimalių) tiekimo kainų nebūtų egzistavę, konkurencija rinkoje taip pat nebūtų buvusi tobula, nes žemės ūkio profesinės sąjungos ir gamintojų susivienijimai savo ruožtu tarpusavyje tarėsi dėl vidutinių žaliavinio tabako pardavimo kainų, dėl kurių vėliau jie kolektyviai derėjosi su perdirbėjais. Bet kokiu atveju, tokia nuomonė dėl kartelio poveikio rinkai negali būti pagrįstai prilyginta „faktinių aplinkybių teisingumo“ užginčijimui pagal minėtą nuostatą (šiuo klausimu žr. 2003 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Archer Daniels Midland ir Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją*, T-224/00, Rink. p. II-2597, 366 punktas). Reikia pažymėti, kad šiais argumentais ieškovė visiškai neišskelė abejonių dėl pačio nagrinėjamų susitarimų egzistavimo. Taip pat reikia pažymėti, kad ginčijamame sprendime buvo aiškiai atsižvelgta į daug patikslinimų, kuriuos ieškovė pateikė atsakymo į pranešimą apie kaltinimus 18–45 puslapiuose (žr., be kita ko, ginčijamo sprendimo 75, 82 ir 201 konstatuojamąsias dalis).

262 Antra, ieškovė neigė perdirbėjų sudarytų susitarimų dėl vidutinių (maksimalių) tiekimo kainų slaptumo.

263 Dėl šio aspekto reikia konstatuoti, kad atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ieškovė iš tikrųjų nedviprasmiškai išdėstė tokį požiūrį. Šio atsakymo 8 puslapyje ji pareiškė, kad „(perdirbėjai) niekada nebuvo sudarę slaptų susitarimų dėl vidutinių kainų, kurie nebūtų susiję su kolektyvinėmis derybomis, organizuotomis atsižvelgiant į augintojų sektoriaus derybas“. Ieškovės raštuose pateikiamas šio pareiškimo paaiškinimas (žr. šio sprendimo 241 punktą) grindžiamas visiškai dirbtiniu atskyrimu, todėl yra neįtikinantis.

264 Kadangi šis pareiškimas visiškai neatitinka tikrovės ir aplinkybė, kad perdirbėjų kartelį sudarė ir slapti susitarimai, užimantys labai svarbią vietą ginčijamame sprendime, Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos nuspręsdama, jog formuluodama tokį pareiškimą ieškovė neigė faktinių aplinkybių teisingumą, kaip nurodyta pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies antroje įtraukoje.

b) Dėl ieškovės bendradarbiavimo kokybės palyginti su *Taes*, *Cetarsa* ir WWTE bendradarbiavimo kokybe

265 Visų pirma, ieškovė negali teigti, kad remiantis pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies antra įtrauka jai turėjo būti suteiktas tokio paties dydžio baudos sumažinimas, kaip ir *Taes*.

266 Pirma, kalbant apie minėto D punkto 2 dalies antros įtraukos taikymą pažymėtina, kad *Taes*, priešingai nei ieškovė, niekaip neginčijo faktinių aplinkybių teisingumo.

267 Antra, kalbant apie minėto D punkto 2 dalies pirmos įtraukos taikymą pažymėtina, kad remiantis bylos medžiaga aiškiai matyti, jog *Taes* bendradarbiavimas buvo kokybiškesnis ir naudingesnis nei ieškovės. Nors pastarosios pateikta informacija yra naudinga, iš esmės ji tik patvirtino arba paaiškino aplinkybes, kurias Komisija jau žinojo, todėl jų pridėtinė vertė yra nedidelė, o *Taes* pateikė naujų ir svarbių duomenų, kuriais remiantis buvo galima įrodyti *Deltafina* atsakomybę už padarytą pažeidimą.

268 Tokiomis aplinkybėmis ieškovė negali pagrįstai remtis, kaip ji tai daro ieškinyje, atsakymais į prašymus suteikti informacijos, kuriuos Komisija pateikė remdamasi Reglamento Nr. 17 11 straipsniu. Be to, dokumentų pateikimas Komisijai atsakyme į prašymą suteikti informacijos yra teisinė pareiga ir į juos negali būti atsižvelgiama taikant pranešimą dėl bendradarbiavimo, net jei galima jais pasinaudoti nustatant juos pateikusios ar kitos įmonės antikonkurencinį elgesį (2007 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BASF ir UCB prieš Komisiją*, T-101/05 ir T-111/05, Rink. p. II-4949, 111 punktas).

269 Visų antra, ieškovė taip pat negali reikalauti sumažinti baudą tiek pat, kiek *Cetarsa* ir WWTE. Pastarosios bendrovės, priešingai nei ieškovė, neneigė perdirbėjų sudarytų susitarimų dėl vidutinės (maksimalios) tiekimo kainos slaptumo. Taip pat reikia pažymėti, kad nors ginčijamame sprendime Komisija kaltino *Cetarsa* ir WWTE atsakyme į pranešimą apie kaltinimus pateikus tą patį teiginį, kuris nurodytas šio sprendimo 259 punkte, vis dėlto, kaip ir šioje byloje, Bendrasis Teismas bylose, kuriose priimti

sprendimai 2011 m. vasario 3 d. Sprendimo *Cetarsa prieš Komisiją* (T-33/05, neskelbiamo Rinkinyje, 271 punktas) ir 2011 m. kovo 8 d. Sprendimo *World Wide Tobacco España prieš Komisiją* (T-37/05, neskelbiamo Rinkinyje, 197 punktas), nusprendė, kad taip pasielgdama ji padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

270 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškinio ketvirtasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas, išskyrus tiek, kiek jis susijęs su šio sprendimo 259 punkte nurodytu teiginiu, kurį Komisija klaidingai priskyrė ieškovei.

E — *Dėl galutinės baudos nustatymo*

271 Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas turi nustatyti tinkamą sumažinimo procentinę dalį. Naudodamasis neribota jurisdikcija, Bendrasis Teismas mano, kad už bendradarbiavimą ieškovei reikia suteikti papildomą sumažinimą 5 procentiniais punktais, pridedamą prie jau suteikto sumažinimo 20 %. Taigi baudos dydį, gautą pritaikius 10 % apyvartos ribą, t. y. 3 240 000 eurų, reikia sumažinti 25 % ir nustatyti, kad galutinė skirtos baudos suma yra 2 430 000 eurų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

272 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Pagal tos pačios nuostatos 3 dalies pirmą pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Bendrasis Teismas gali paskirstyti išlaidas šalims.

273 Kadangi šioje byloje buvo patenkinta tik dalis reikalavimų, šios bylos aplinkybės būtų teisingai įvertintos nusprendžiant, jog ieškovė padengia devynias dešimtąsias savo bylinėjimosi išlaidų ir devynias dešimtąsias Komisijos patirtų bylinėjimosi išlaidų, o Komisija padengia vieną dešimtąją savo bylinėjimosi išlaidų ir vieną dešimtąją ieškovės patirtų bylinėjimosi išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

1. **2004 m. spalio 20 d. Komisijos sprendimo C(2004) 4030 galutinis dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnio 1 dalį (Byla COMP/C.38.238/B.2 — Žaliavinis tabakas — Ispanija) 3 straipsniu *Agroexpansión, SA* skirta bauda yra 2 430 000 eurų.**

2. **Atmesti likusią ieškinio dalį.**

3. ***Agroexpansión* padengia devynias dešimtąsias savo bylinėjimosi išlaidų ir devynias dešimtąsias Europos Komisijos patirtų bylinėjimosi išlaidų, o Komisija padengia vieną dešimtąją savo bylinėjimosi išlaidų ir vieną dešimtąją ieškovės patirtų bylinėjimosi išlaidų.**

Czúcz Labucka O'Higgins

Paskelbta 2011 m. spalio 12 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės ..... II - 7013

A — Ieškovė ir administracinė procedūra ..... II - 7013

B — Ginčijamas sprendimas ..... II - 7016

C — Ginčijamo sprendimo adresatai ..... II - 7018

D — Baudų dydžio nustatymas ..... II - 7023

1. Pradinis baudų dydis ..... II - 7024

2. Pagrindinių baudų dydžiai ..... II - 7027

3. Sunkinančios ir lengvinančios aplinkybės ..... II - 7028

4. Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje nustatytas maksimalus baudos dydis ..... II - 7029

5. Pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymas ..... II - 7030

6. Galutinis baudų dydis ..... II - 7032

Procesas ir šalių reikalavimai ..... II - 7033

Dėl teisės ..... II - 7035

A — Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies bei proporcingumo ir vienodo požiūrio principų pažeidimu ir motyvavimo nebuvimu ..... II - 7036

1. Dėl pirmos dalies, susijusios su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies ir proporcingumo principo pažeidimu, kiek tai susiję su solidariu baudos mokėjimu ..... II - 7037

a) Šalių argumentai ..... II - 7037

b) Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 7044

Dėl ginčijamame sprendime Komisijos taikytų kriterijų patronuojančiai bendrovei priskiriant atsakomybę už dukterinės bendrovės padarytą pažeidimą ..... II - 7048

Dėl vieno ūkio subjekto, kurį sudaro ieškovė ir *Dimon*, egzistavimo .. II - 7054

— Dėl „veiklos ataskaitų“ ir „vietos ataskaitų“ ..... II - 7055

— Dėl ieškovės ir *Dimon* laiškų ..... II - 7058

— Dėl ieškovės pateiktų argumentų, kuriais ji įrodo, kad rinkoje veikė savarankiškai ..... II - 7064

2. Dėl trečios dalies, susijusios su vienodo požiūrio principo pažeidimu ir nemotyvavimu ..... II - 7068

a) Šalių argumentai ..... II - 7068

b) Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 7069

3. Dėl antros dalies, susijusios su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies bei proporcingumo principo pažeidimu, kiek tai susiję su solidariosios atsakomybės už baudos sumokėjimą apimties pasekmėmis ..... II - 7071

a) Šalių argumentai ..... II - 7071

b) Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 7073

B — Dėl ieškinio antrojo pagrindo, susijusio su vienodo požiūrio principo pažeidimu .. II - 7074

1. Šalių argumentai ..... II - 7074

2. Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 7076

C — Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, susijusio su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu ..... II - 7081

1. Šalių argumentai ..... II - 7081

2. Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 7082

D — Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo, susijusio su pranešimo dėl bendradarbiavimo ir proporcingumo, teisėtų lūkesčių apsaugos bei vienodo požiūrio principų pažeidimu ..... II - 7086

1. Šalių argumentai ..... II - 7086

2. Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 7089

a) Dėl pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies antros įtraukos netaikymo ieškovei ..... II - 7091

b) Dėl ieškovės bendradarbiavimo kokybės palyginti su *Taes*, *Cetarsa* ir WWTE bendradarbiavimo kokybe ..... II - 7093

E — Dėl galutinės baudos nustatymo ..... II - 7095

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 7095